

31996L0037

L 186/28

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

25.7.1996

DIREKTIVA KOMISIJE 96/37/ES**z dne 17. junija 1996,****o prilagajanju Direktive Sveta 74/408/EGS o notranji opremi motornih vozil (trdnost sedežev in njihovih pritrdišč) tehničnemu napredku****(Besedilo velja za EGP)**

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 70/156/EGS z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil⁽¹⁾, nazadnje spremenjene z Direktivo Komisije 95/54/ES⁽²⁾ in zlasti drugega odstavka člena 13,

ob upoštevanju Direktive Sveta 74/408/EGS z dne 22. julija 1974 o približevanju zakonodaje držav članic o notranji opremi motornih vozil (trdnost sedežev in njihovih pritrdišč)⁽³⁾, nazadnje spremenjene z Direktivo Komisije 81/577/EGS⁽⁴⁾, zlasti člena 5,

ker je Direktiva 74/408/EGS ena izmed posamičnih direktiv za postopek EGS-homologacije, ki je bil uveden z Direktivo 70/156/EGS; ker se zato določbe Direktive 70/156/EGS o sistemih, sestavnih delih in samostojnih tehničnih enotah vozil, uporabljajo za to direktivo;

ker je zlasti v členih 3(4) in 4(3) Direktive 70/156/EGS določeno, da ima vsaka posamična direktiva priložen opisni list, ki vsebuje ustrezne podatke iz Priloge I k navedeni direktivi, kot tudi certifikat o homologaciji, na podlagi Priloge VI k navedeni direktivi, da bi bila homologacija lahko računalniško podprta;

ker je mogoče še naprej prilagajati to direktivo tehničnemu napredku, da bi tako izboljšali zaščito potnikov v motornih vozilih glede na trdnost sedežev in z vgradnjo naslonov za glavo ob zahtevi po upoštevanju tehničnih določb pravilnika ECE R 17.04, zlasti višine naslonov za glavo, predvidenih v seriji 05 sprememb tega pravilnika;

ker je mogoče zahtevati tudi vgradnjo naslonov za glavo na zunanje prednje sedeže v vozilih kategorij M₁, N₁ in M₂ z bruto maso, ki ne presega 3 500 kg, da bi tako kar najbolj zmanjšali nevarnost poškodb vratu pri trčenjih v zadnji del vozila;

ker je postopek za določanje točke H sedeža določen v Prilogi III k Direktivi Sveta 77/649/EGS⁽⁵⁾, nazadnje spremenjene z Direktivo Komisije 90/630/EGS⁽⁶⁾, ga v tej direktivi ni treba ponoviti; ker se sklicuje na Direktivo Sveta 74/60/EGS⁽⁷⁾, nazadnje spremenjeno z Direktivo Komisije 78/632/EGS⁽⁸⁾ in Direktivo Sveta 78/932/EGS⁽⁹⁾;

ker bi bilo treba v prihodnje na podlagi izkušenj in raziskav nesreč razvijati zahteve glede trdnosti sedežev, ki so značilne za vozila kategorije M₂. Ker bi bilo treba v prihodnje upoštevati nivo učinkovitosti sedežev, na katere deluje kombinirana obremenitev privezanega potnika in neprivezanega potnika za njim; ker bi bilo treba v naslednjih dveh letih začeti z raziskovalnim programom zaradi razvijanja novega postopka za statični prekus sedežev, ki zagotavlja enakovredno raven varnosti v primerjavi z obstoječim dinamičnim preskusom;

ker bi bilo treba v prihodnje na podlagi pregleda vzorcev poškodb še izboljšati zaščito, ki jo zagotavljajo nasloni za glavo, ob morebitnem uvajanju poškodbe vratu kot kriterija zaščitnih lastnosti vozila s pomočjo preskusne lutke Hybrid III;

ker je začetek veljavnosti spremembe Direktive Sveta 77/541/EGS⁽¹⁰⁾, nazadnje spremenjene z Direktivo Komisije 90/628/EGS⁽¹¹⁾, kjer bodo predpisani varnostni pasovi za vozila kategorij M₂ in M₃, odvisen od prilagajanja tehničnemu napredku Direktive Sveta 76/115/EGS⁽¹²⁾ o pritrdiščih za varnostne pasove, nazadnje spremenjene z Direktivo Komisije 90/629/EGS⁽¹³⁾ in od te direktive o trdnosti sedežev;

⁽¹⁾ UL L 42, 23.2.1970, str.1.

⁽²⁾ UL L 266, 8.11.1995, str.1.

⁽³⁾ UL L 221, 12.8.1974, str.1.

⁽⁴⁾ UL L 209, 29.7.1981, str. 34.

⁽⁵⁾ UL L 267, 19.10.1977, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 341, 6.12.1990, str. 20.

⁽⁷⁾ UL L 38, 11.2.1974, str. 2.

⁽⁸⁾ UL L 206, 29.7.1978, str. 26.

⁽⁹⁾ UL L 325, 20.11.1978, str. 1.

⁽¹⁰⁾ UL L 220, 29.8.1977, str. 95.

⁽¹¹⁾ UL L 341, 6.12.1990, str. 1.

⁽¹²⁾ UL L 24, 30.1.1976, str. 6.

⁽¹³⁾ UL L 341, 6.12.1990, str. 14.

ker so določbe te direktive skladne z mnenjem Odbora za prilagajanje tehničnemu napredku, ustanovljenem z Direktivo 70/156/EGS,

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Naslov Direktive 74/408/EGS se spremeni tako, da se glasi: „Direktiva Sveta 74/408/EGS o motornih vozilih glede na sedeže, njihova pritrdišča in naslone za glavo“.

2. Členi Direktive 74/408/EGS se spremenijo na naslednji način:

(1) Konec člena 1 se glasi: „... z izjemo tirnih vozil, kmetijskih in gozdarskih traktorjev in vseh premičnih strojev.“;

(2) Člen 2 se glasi: „... iz razlogov, ki se nanašajo na trdnost sedežev oziroma njihovih pritrdišč, ali podelitve EGS-homologacije ali nacionalne homologacije za sedež iz razlogov, ki se nanašajo na njegovo trdnost in zmožnost zaščite potnikov, če ti izpolnjujejo zahteve, določene v Prilogah II ali III, če gre za vozilo kategorije M in je opremljeno z varnostnimi pasovi, in zahteve, določene v Prilogi IV, če gre za vozilo kategorije M₂ ali M₃, ki ni opremljeno z varnostnimi pasovi, ali kategorije N. Kategorije vozil so opredeljene v Prilogi IIA k Direktivi 70/156/EGS.“;

(3) Člen 3 se glasi: „... zaradi trdnosti sedežev ali njihovih pritrdišč, oziroma prepovedati prodajo, začetek uporabe ali uporabo sedeža iz razlogov, ki se nanašajo na njegovo trdnost in zmožnost zaščite potnikov, če ti izpolnjujejo zahteve ustreznih Prilog, odvisno od kategorije vozila, kot je določeno v členu 2.“;

(4) V členu 4 se besedilo „točka 2.2 Priloge I“ nadomesti z besedilom „točka 2.2 Priloge II, točka 2.3 Priloge III, oziroma točka 2.4 Priloge III, kar pride v poštev“;

(5) V členu 5 se besedilo „Priloge I do IV“ nadomestijo z besedilom „Priloge“.

3. Priloge k Direktivi 74/408/EGS se spremenijo skladno s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2

1. Po 1. januarju 1997 ne sme nobena država iz razlogov, ki se nanašajo na pritrdišča in naslone za glave:

— zavrniti podelitve ES-homologacije ali nacionalne homologacije za določen tip motornega vozila ali tip sedeža, ali

— prepovedati registracije, prodaje ali začetka uporabe vozil oziroma prodaje ali začetka uporabe sedežev,

če so sedeži, njihova pritrdišča in naslone za glavo skladni z zahtevami Direktive 74/408/EGS, kakor je spremenjena s to direktivo.

2. Po 1. oktobru 1999 za vozila kategorije M₂, katerih največja dovoljena masa ne presega 3 500 kg, za ostala vozila pa po 1. oktobru 1997 države članice:

— ne smejo več podeljevati ES-homologacije, in

— lahko zavrnejo podelitev nacionalne homologacije

za določen tip vozila iz razlogov, ki se nanašajo na njihove sedeže, pritrdišča in naslone za glavo, ter za določen tip sedeža, če niso izpolnjene zahteve Direktive 74/408/EGS, kakor je spremenjena s to direktivo.

3. Po 1. oktobru 2001 za vozila kategorije M₂, katerih največja dovoljena masa ne presega 3 500 kg, za vsa ostala vozila kategorije M in N₁ pa od 1. oktobra 1999, države članice:

— štejejo potrdila o skladnosti, ki spremljajo nova vozila po določbah Direktive 70/156/EGS, za neveljavna za namene člena 7(1) navedene direktive,

— lahko zavrnejo registracijo, prodajo in začetek uporabe novih vozil, ki nimajo potrdila o skladnosti skladno z Direktivo 70/156/EGS, in

— lahko zavrnejo prodajo in začetek uporabe novih sedežev

iz razlogov, ki se nanašajo na njihove sedeže, pritrdišča in naslone za glavo, če niso izpolnjene zahteve Direktive 74/408/EGS, kakor je spremenjena s to direktivo.

4. Od 1. oktobra 1999 se zahteve Direktive 74/408/EGS v zvezi z sedeži kot sestavnimi deli, spremenjene s to direktivo, uporabljajo za namene člena 7(2) Direktive 70/156/EGS.

Člen 3

V dveh letih od datuma, navedenega v členu 4, Komisija opravi pregled naslednjih postavk:

— enakovrednost statičnega preskušanja sedežev za namene Priloge III.

- zahteve glede naslonov za glavo za namene Priloge II,
- posebne zahteve glede trdnosti sedežev za vozila kategorije M₂,
- zahteve glede trdnosti sedežev pri kombinirani obremenitvi,
- možnost uporabe varnostnih pasov na sedežih, ki so nameščeni prečno, glede na smer vožnje.

Na podlagi rezultatov tega pregleda bo mogoče predlagati nadaljnje spremembe te direktive po postopku, določenem v členu 13 Direktive 70/156/EGS.

Člen 4

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 31. decembra 1996 in o tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 6

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 17. junija 1996

Za Komisijo
Martin BANGEMANN
Član Komisije

PRILOGA

Med člene in Prilogo I se vstavi naslednji seznam prilog:

„SEZNAM PRILOG

- PRILOGA I: Upravne določbe za EGS-homologacijo.
Dodatek 1: Opisni list (vozilo)
Dodatek 2: Certifikat o EGS-homologaciji (vozilo)
Dodatek 3: Opisni list (sestavni del)
Dodatek 4: Certifikat o EGS-homologaciji (sestavni del)
Dodatek 5: Vzorec oznake EGS-homologacije
- PRILOGA II: Področje uporabe, pomen izrazov in zahteve za vozila kategorije M₁.
Dodatek 1: Preskusi in navodila za uporabo
Dodatek 2: Preskusni postopek za preverjanje porazdelitve energije
Dodatek 3: Postopek za preskušanje pritrdišč sedežev
- PRILOGA III: Področje uporabe, pomen izrazov in zahteve za določena vozila kategorij M₂ in M₃.
Dodatek 1: Preskusni postopki za sedeže in/ali pritrdišča
Dodatek 2: Preskusni postopek za pritrdišča v vozilu
Dodatek 3: Meritve, ki jih je treba opraviti
Dodatek 4: Določanje meril sprejemljivosti
Dodatek 5: Zahteve glede statičnega preskusa
Dodatek 6: Zahteve glede absorpcije energije
- PRILOGA IV: Splošne zahteve za vozila, ki niso zajeta v Prilogah II in III.“

Vstavi se naslednja nova Priloga I:

„PRILOGA I

UPRAVNE DOLOČBE ZA EGS-HOMOLOGACIJO

1. Vloga za EGS-homologacijo vozila

- 1.1 Vlogo za EGS-homologacijo vozila kategorije M ali N glede na sedeže, pritrdišča sedežev in naslone za glavo ali za vozilo kategorije M₂ ali M₃ glede na pritrdišča na podlagi člena 3(4) Direktive 70/156/EGS vložijo proizvajalec vozila.
- 1.2 Vzorec opisnega lista je podan v Dodatku 1 k tej Prilogi.
- 1.3 Tehnični službi, pristojni za opravljanje homologacijskih preskusov, se odda naslednje:
- 1.3.1 vozilo, ki je predstavnik tipa vozila, ki ga je treba homologirati, in, če je potrebno, ustrezen del konstrukcije vozila;
- 1.3.2 za vozila, zajeta v Prilogi II ali III, dodaten komplet sedežev istega tipa, kot so sedeži, s katerim je opremljeno vozilo, skupaj z njihovimi pritrdišči;
- 1.3.3 za vozila kategorije M₁, kategorije M₂, katerih največja masa ne presega 3 500 kg, ter kategorije N s sedeži, na katerih so vgrajeni nasloni za glavo ali na katere se ti lahko vgradijo, poleg zahtev, določenih v točkah 1.3.1 in 1.3.2:
- 1.3.3.1 v primeru snemljivih naslonov za glavo: dodaten komplet sedežev, opremljenih z nasloni za glavo istega tipa, kot so nasloni za glavo, ki so vgrajeni v vozilu, skupaj z njihovimi pritrdišči;
- 1.3.3.2 v primeru ločenih naslonov za glavo: dodaten komplet sedežev istega tipa, kot so sedeži, s katerimi je opremljeno vozilo, z njihovimi pritrdišči, dodaten komplet ustreznih naslonov za glavo ter del konstrukcije vozila, na katero je naslon za glavo vgrajen, ali kompletna konstrukcija.

2. Vloga za podelitev EGS-homologacije za sedež kot sestavni del

- 2.1 Vlogo za podelitev EGS-homologacije sestavnega dela za določen tip sedeža na podlagi člena 3(4) Direktive 70/156/EGS vložijo proizvajalec sedeža.
- 2.2 Vzorec opisnega lista je podan v Dodatku 2 k tej Prilogi.
- 2.3 Tehnični službi, pristojni za opravljanje homologacijskih preskusov, je treba oddati naslednje:
- 2.3.1 tri vzorce sedeža tipa, ki ga je treba homologirati. Na vsakem sedežu mora biti jasno in neizbrisno označeno tovarniško ime ali znamka proizvajalca in oznaka tipa.

3. Podelitev EGS-homologacije

- 3.1 Če so izpolnjene ustrezne zahteve, se EGS-homologacija podeli na podlagi člena 4(3) in, če pride v poštev, člena 4(4) Direktive 70/156/EGS.
- 3.2 Vzorec certifikata o EGS-homologaciji je podan v:
- 3.2.1 Dodatku 3 za vloge iz odstavka 1;
- 3.2.2 Dodatku 4 za vloge iz odstavka 2.
- 3.3 Vsakemu homologiranemu tipu vozila ali tipu sedeža se dodeli homologacijska številka skladno s Prilogo VII k Direktivi 70/156/EGS. Ista država članica ne sme dodeliti iste številke za drug tip vozila ali drug tip sedeža.

4. Spremembe tipa in spremembe in homologacij

- 4.1 V primeru sprememb tipa, homologiranega na podlagi te direktive, veljajo določbe člena 5 Direktive 70/156/EGS.

5. Skladnost proizvodnje

- 5.1 Praviloma je treba sprejeti ukrepe za zagotovitev skladnosti proizvodnje na podlagi določb, opredeljenih v členu 10 Direktive 70/156/EGS.

6. **Oznake**
- 6.1 Na vsakem sedežu, ki je skladen s tipom, homologiranim po tej direktivi kot sestavni del, se mora nahajati oznaka EGS-homologacije.
- 6.2 Ta oznaka sestoji iz:
- 6.2.1 pravokotnika, ki obkroža črko 'e', ki ji sledi razločevalna številka ali črke države članice, ki je podelila homologacijo:
1	za Nemčijo	12	za Avstrijo
2	za Francijo	13	za Luksemburg
3	za Italijo	17	za Finsko
4	za Nizozemsko	18	za Dansko
5	za Švedsko	21	za Portugalsko
6	za Belgijo	23	za Grčijo
9	za Španijo	IRL	za Irsko
11	za Združeno kraljestvo.		
- 6.2.2 v bližini pravokotnika 'osnovna homologacijska številka' iz 4. razdelka homologacijske številke, navedene v Prilogi VII Direktive 70/156/EGS, pred katero se nahajata dve številki, ki označujeta zaporedno številko, dodeljeno najnovejši tehnični spremembi Direktive 74/408/EGS na dan podelitve EGS-homologacije. V tej direktivi je zaporedna številka 00;
- 6.2.3 dodatnega simbola 'D', ki je nameščen nad pravokotnikom in označuje, da je (so) bil(i) skladno z Dodatkom 1 Priloge III opravljen(i) dinamični preskus(i) za homologacijo sedeža.
- 6.3 Oznako EGS-homologacije je treba namestiti na sedež ali sedeže tako, da je neizbrisna in jasno čitljiva.
- 6.4 Primer za oznako EGS-homologacije je prikazan v Dodatku 5.

Dodatek 1

Opisni list št....

na podlagi Priloge I k Direktivi 70/156/EGS (*) o EGS-homologaciji vozil glede na njegove sedeže, pritrđišča in naslone za glavo, Direktiva 74/408/EGS, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 96/37/ES

Naslednji podatki, kjer so potrebni, morajo biti v trojniku in morajo vsebovati seznam. Risbe, če so priložene, morajo biti v ustreznem merilu in dovolj podrobne v formatu A4 ali zložene na ta format. Tudi fotografije, če so priložene, morajo prikazovati zadostne podrobnosti.

Če so sistemi, sestavni deli ali samostojne tehnične enote elektronsko upravljani, morajo biti dodane informacije o njihovem delovanju.

0. SPLOŠNO

- 0.1 Znamka (tovarniško ime proizvajalca):
- 0.2 Tip in trgovska oznaka:
- 0.3 Podatki za identifikacijo tipa, če je oznaka na vozilu (*):
  - 0.3.1 Mesto oznake:
- 0.4 Kategorija vozila (*):
- 0.5 Ime in naslov proizvajalca:
- 0.8 Naslovi tovarn, ki sestavljajo vozilo:

1. Splošni konstrukcijski podatki o vozilu

- 1.1 Fotografije in/ali risbe vzorčnega vozila:

9. Nadgradnja

- 9.1 Tip nadgradnje:
- 9.2 Materiali in konstrukcija:
  - 9.10 Notranja oprema
    - 9.10.3 Sedeži
      - 9.10.3.1 Število:
      - 9.10.3.2 Lega in razmestitev:
      - 9.10.3.3 Masa:
      - 9.10.3.4 Tehnične značilnosti: za sedeže, ki niso bili homologirani kot sestavni deli, opis in risbe
        - 9.10.3.4.1 sedežev in njihovih pritrđišč:
        - 9.10.3.4.2 naprave za nastavitev:
        - 9.10.3.4.3 naprave za premikanje in blokiranje lege:
        - 9.10.3.4.4 pritrđišč varnostnih pasov (če so ti vključeni v konstrukcijo sedežev):
        - 9.10.3.4.5 delov vozila, uporabljenih kot pritrđišča:

(*) Številke točk in opombe v tem opisnem listu ustrezajo številkam in opombam iz Priloge I k Direktivi 70/156/EGS. Točke, ki niso bistvene za namene te direktive, so izpuščene.

- 9.10.3.5 Koordinate ali risba R točke (x)
- 9.10.3.5.1 Voznikov sedež:
- 9.10.3.5.2 Vsi ostali sedeži:
- 9.10.3.6 Osnovni kot naslona sedežev
- 9.10.3.6.1 Voznikov sedež:
- 9.10.3.6.2 Vsi ostali sedeži:
- 9.10.3.7 Območje nastavitve sedežev
- 9.10.3.7.1 Voznikov sedež:
- 9.10.3.7.2 Vsi ostali sedeži:
- 9.10.4 Nasloni za glavo
- 9.10.4.1 Vrste naslonov za glavo: vgrajeni/snemljivi/ločeni⁽¹⁾
- 9.10.4.2 Številka homologacije, če je mogoče:
- 9.10.4.3 Za naslone za glavo, ki še niso bili homologirani
- 9.10.4.3.1 Podroben opis naslonov za glavo, zlasti glede na vrsto materiala ali materialov za blazinjenje in, kjer pride v poštev, lega in lastnosti opor in pritrdišč za tip ali tipe sedežev, za katere se zahteva homologacija:
- 9.10.4.3.2 Pri 'ločenem' naslonu za glavo
- 9.10.4.3.2.1 Podroben opis področja konstrukcije, kjer bo pritrjen naslon za glavo:
- 9.10.4.3.2.2 Merske skice bistvenih delov konstrukcije in naslona za glavo:

Datum, spis

Pri vlogah za sedeže, njihova pritrdišča in, kjer pride v poštev, naslone za glavo, je treba navesti vse zgoraj navedene točke, razen točke 9.10.3.4.5.

Pri vlogah za pritrdišča sedežev za vozila kategorije M₂ ali M₃, je treba navesti točke 0 do 0.8, 1, 1.1, 9 do 9.2, 9.10.3.4 in 9.10.3.4.5.

Dodatek 2

VZOREC

(največji format: A4 (210 x 297 mm))

CERTIFIKAT O EGS-HOMOLOGACIJI

Žig homologacijskega organa

Sporočilo o

- homologaciji ⁽¹⁾
- razširitvi homologacije ⁽¹⁾
- zavrnitvi homologacije ⁽¹⁾
- preklicu homologacije ⁽¹⁾

za določen tip vozila/sestavnega dela/samostojne tehnične enote ⁽¹⁾ na podlagi Direktive 74/408/EGS, nazadnje spremenjene z Direktivo 96/37/ES.

Številka homologacije:

Razlog za razširitev:

I. del

- 0.1 Znamka (tovarniško ime proizvajalca):
- 0.2 Tip in trgovska oznaka:
- 0.3 Podatki za identifikacijo tipa, če je oznaka na vozilu/sestavnem delu/samostojni tehnični enoti ⁽¹⁾ ⁽²⁾:
- 0.3.1 Mesto te oznake:
- 0.4 Kategorija vozila ⁽³⁾:
- 0.5 Ime in naslov proizvajalca:
- 0.7 Pri sestavnih delih in samostojnih tehničnih enotah, mesto in način namestitve oznake EGS-homologacije:
- 0.8 Naslovi tovarn, ki sestavljajo vozilo:

II. del

- 1. Dodatni podatki (če je primerno) (glej Dopolnilo)
- 2. Tehnična služba, pristojna za opravljanje preskusov:
- 3. Datum poročila o preskusu:
- 4. Številka poročila o preskusu:
- 5. Morebitne opombe (glej Dopolnilo)
- 6. Kraj:
- 7. Datum:
- 8. Podpis:
- 9. Priložen je seznam opisne dokumentacije, ki se hrani pri tehnični službi, ki je opravila homologacijo, in se lahko pridobi na zahtevo.

⁽¹⁾ Neustrezno črtati

⁽²⁾ Če oznake za identifikacijo tipa vsebujejo znake, ki niso bistveni za opis tipa vozila, sestavnega dela ali samostojne tehnične enote, na katere se nanaša ta certifikat o homologaciji, je treba v dokumentaciji te znake označiti s simbolom "?" (npr. ABC??123??).

⁽³⁾ Kot je določeno v Prilogi II A k Direktivi 70/156/EGS.

Dopolnilo k certifikatu o EGS-homologaciji št. ....

ki se nanaša na homologacijo vozila na podlagi Direktive 74/408/EGS, nazadnje spremenjene z Direktivo 96/37/ES

1. Dodatni podatki
  - 1.1 Znamka in tip sedežev, ki jim je bila podeljena EGS-homologacija kot sestavnim delom (če obstajajo):
  - 1.2 Za vsako vrsto sedežev: posamezen/klop, fiksni/nastavljiv, fiksni naslon/nastavljiv naslon, prekucni naslon/-pregibni naslon⁽¹⁾.
  - 1.3 Lega in razporeditev sedežev (sedeži z EGS-homologacijo in drugi sedeži):
  - 1.4 Sedeži, če obstajajo, ki imajo vgrajeno pritrdišče varnostnega pasu:
  - 1.5 Za vsak sedež: tip naslonov za glavo, če so vgrajeni/snemljivi/ločeni⁽¹⁾.
  - 1.6 Kratek opis tipa vozila glede na pritrdišča sedežev in najmanjša razdalja med pritrdišči (pri homologacijah, podeljenih glede na pritrdišča sedežev pri vozilih kategorije M₂ ali M₃):
5. Opombe:

⁽¹⁾ Neustrezno črtati.

Dodatek 3

Opisni list št....

ki se nanaša na EGS-homologacijo sedežev kot sestavnih delov
na podlagi Direktive 74/408/EGS, nazadnje spremenjene z Direktivo 96/37/ES

Naslednji podatki, kjer so potrebni, morajo biti v trojniku in morajo vsebovati seznam. Risbe, če so priložene, morajo biti v ustreznem merilu in dovolj podrobne v formatu A4 ali zložene na ta format. Tudi fotografije, če so priložene, morajo prikazovati zadostne podrobnosti.

Če so sistemi, sestavni deli ali samostojne tehnične enote elektronsko upravljani, morajo biti dodane informacije o njihovem delovanju.

0. SPLOŠNO

- 0.1 Znamka (tovarniško ime proizvajalca):
- 0.2 Tip in trgovska oznaka:
- 0.5 Ime in naslov proizvajalca:
- 0.7 Pri sestavnih delih in samostojnih tehničnih enotah, mesto in način namestitve oznake EGS-homologacije:
- 0.8 Naslovi tovarn, ki sestavljajo vozilo:

1. Opis naprave

- 1.1 Značilnosti: Opis in risbe
  - 1.1.1 Sedeža in opreme za pritrditev:
  - 1.1.2 Sistema nastavitve:
  - 1.1.3 Sistemov za premikanje in blokiranje:
  - 1.1.4 Pritrdišč varnostnih pasov (če so vgrajena v konstrukcijo sedeža):
  - 1.1.5 Najmanjša razdalja med točkami pritrditve:
  - 1.1.6 Nasloni za glavo, če obstajajo:
- 1.2 Koordinate ali risba točke R (x):
- 1.3 Področje nastavitve sedeža:

Datum, spis

Dodatek 4

VZOREC

(največji format: A4 (210 x 297 mm))

CERTIFIKAT O EGS-HOMOLOGACIJI

Žig homologacijskega organa

Sporočilo o:

- homologaciji ⁽¹⁾,
- razširitvi homologacije ⁽¹⁾,
- zavrnitvi homologacije ⁽¹⁾,
- preklicu homologacije ⁽¹⁾

za določen tip vozila/sestavnega dela/samostojne tehnične enote ⁽¹⁾ ne podlagi Direktive 74/408/EGS, nazadnje spremenjene z Direktivo 96/37/ES.

Številka homologacije:

Razlog za razširitev:

I. del

- 0.1 Znamka (tovarniško ime proizvajalca):
- 0.2 Tip in trgovska oznaka:
- 0.3 Podatki za identifikacijo tipa, če je oznaka na vozilu/sestavnem delu/samostojni tehnični enoti ⁽¹⁾ ⁽²⁾:
- 0.3.1 Mesto te oznake:
- 0.4 Kategorija vozila ⁽³⁾:
- 0.5 Ime in naslov proizvajalca:
- 0.7 Pri sestavnih delih in samostojnih tehničnih enotah, mesto in način namestitve oznake EGS-homologacije:
- 0.8 Naslovi tovarn, ki sestavljajo vozilo:

II. del

- 1. Dodatni podatki (kjer pride v poštev) (glej Dopolnilo)
- 2. Tehnična služba, pristojna za opravljanje preskusov:
- 3. Datum poročila o preskusu:
- 4. Številka poročila o preskusu:
- 5. Opombe (če je primerno) (glej Dopolnilo)
- 6. Kraj:
- 7. Datum:
- 8. Podpis:
- 9. Priložen je seznam dokumentov, ki se hranijo pri tehnični službi, ki je opravila homologacijo in se lahko pridobijo na zahtevo.

⁽¹⁾ Neustrezno črtati

⁽²⁾ Če oznake tipa vsebujejo znake, ki niso bistveni za opis tipa vozila, sestavnega dela ali samostojne tehnične enote, na katere se nanaša ta certifikat o homologaciji, je treba v dokumentaciji te znake označiti s simbolom "?" (npr. ABC??123??).

⁽³⁾ Kot je določeno v Prilogi II A k Direktivi 70/156/EGS.

Dopolnilo k certifikatu o EGS-homologaciji št. ....

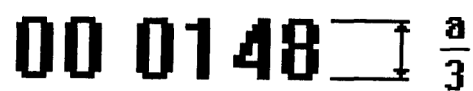
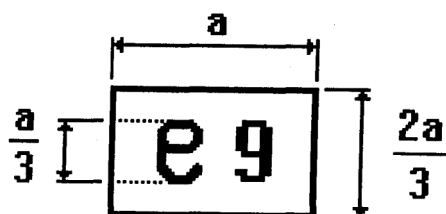
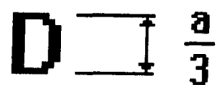
ki se nanaša na homologacijo določenega tipa sedeža na podlagi Direktive 74/408/EGS, nazadnje spremenjene z Direktivo 96/37/ES

1. Dodatni podatki
- 1.1 Kratek opis tipa sedeža, opreme za pritrnitev ter sistemov za nastavitev, premikanje in blokiranje sedeža vključno z najmanjšo razdaljo med točkami pritrditve:
- 1.3 Lega in namestitvev sedežev:
- 1.4 Sedeži, če obstajajo, ki imajo vgrajena pritrdišča varnostnih pasov:
- 1.5 Tip naslonov za glavo, po potrebi: vgrajeni/snemljivi/ločeni ⁽¹⁾
5. Opombe:
- 5.1 Preskus absorpcije energije zadnjega dela naslona sedeža: da/ne ⁽¹⁾
- 5.1.2 Risbe, ki kažejo območje zadnjega dela naslona sedeža, ki je preverjeno glede porazdelitve energije:
- 5.2 Sedež, homologiran skladno s točko 3.2.1 Priloge III (dinamični preskus): da/ne ⁽¹⁾
- 5.2.1 Preskus 1: da/ne ⁽¹⁾
- 5.2.2 Preskus 2: da/ne ⁽¹⁾
- 5.2.3 Opis pasov in pritrdišč, uporabljenih za namene preskusa 2:
- 5.2.4 Tip pomožnega sedeža, uporabljenega za preskus 2 (če je drugačen od homologiranega tipa sedeža):
- 5.3 Sedež, homologiran skladno točko 3.2.2 Priloge III (statični preskus): da/ne ⁽¹⁾
- 5.3.1 Preskus skladno z Dodatkom 5: da/ne ⁽¹⁾
- 5.3.2 Preskus skladno z Dodatkom 6: da/ne ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Neustrezno črtati.

Dodatek 5

Vzorec oznake EGS-homologacije

 $a \gg 8 \text{ mm}$

Sedež, na katerem se nahaja zgornja oznaka EGS-homologacije, je oprema, ki je bila homologirana v Španiji (e9) pod osnovno homologacijsko številko 0148 na podlagi te direktive (00). Uporabljene številke so samo za prikaz.“

Vstavi se naslednja nova Priloga II:

„PRILOGA II

PODROČJE UPORABE, POMEN IZRAZOV IN TEHNIČNE ZAHTEVE ZA VOZILA KATEGORIJE M₁

1. Področje uporabe

- 1.0 Zahteve te Priloge se nanašajo samo na vozila kategorije M₁.
- 1.1 Zahteve te Priloge se ne nanašajo na sklopne sedeže, sedeže, obrnjene vstran ali nazaj, ali na naslone za glavo, ki so pritrjeni na te sedeže.
- 1.2 Šteje se, da nasloni za glavo, homologirani v skladu z zahtevami Direktive 78/392/EGS, izpolnjujejo ustrezne zahteve te direktive.
- 1.3 Šteje se, da zadnji deli sedežev, nameščenih na območju 1, ali zadnji deli naslonov za glavo, ki izpolnjujejo zahteve točke 5.7 Priloge I k Direktivi 74/60/EGS (ki se nanaša na notranjo opremo), izpolnjujejo ustrezne zahteve te direktive.

2. Pomen izrazov

V tej Prilogi

- 2.1 Izraz 'homologacija vozila' pomeni homologacijo vozila glede na trdnost sedežev in njihovih pritrdišč, konstrukcijo zadnjih delov naslonov sedežev in značilnosti naslonov za glavo;
- 2.2 Izraz 'tip vozila' pomeni motorna vozila, ki se ne razlikujejo v tako bistvenih vidikih, kot so:
  - 2.2.1 konstrukcija, oblika, mere, materiali in masa sedežev, čeprav se sedeži lahko razlikujejo v prevleki in barvi; razlike, ki ne presegajo 5 % mase homologiranega tipa sedeža, ne štejejo za pomembne;
  - 2.2.2 tipi in mere sistemov za nastavitev, premikanje in za blokiranje naslonov sedežev, sedežev in njihovih delov;
  - 2.2.3 tipi in mere pritrdišč sedežev;
  - 2.2.4 mere, okvir, materiali in polnilo naslonov za glavo, čeprav se lahko razlikujejo v barvi in prevleki;
  - 2.2.5 tip in dimenzije pritrdišč naslonov za glavo in v primeru ločenega naslona za glavo značilnosti dela vozila, na katerega je pritrjen naslon za glavo;
- 2.3 Izraz 'sedež' pomeni konstrukcijo, ki je lahko del konstrukcije vozila ali ne, skupaj z opremo, namenjen za namestitve ene odrasle osebe. Izraz zajema posamezen sedež ali del sedežne klopi, namenjen za sedenje ene osebe;
- 2.4 Izraz 'sedežna klop' pomeni konstrukcijo skupaj z opremo, namenjeno sedenju več kot ene odrasle osebe;
- 2.5 Izraz 'pritrdišče' pomeni sistem, s katerim je sklop sedeža pritrjen na konstrukcijo vozila, vključno s prizadetimi deli strukture vozila;
- 2.6 Izraz 'sistem nastavitve' pomeni pripravo, s katero se lahko sedež ali njegove dele naravna v položaj, ki ustreza obliki in zgradbi sedežega uporabnika; ta priprava lahko predvsem dovoljuje:
  - 2.6.1 vzdolžno nastavitev;
  - 2.6.2 navpično nastavitev;
  - 2.6.3 kotno nastavitev;
- 2.7 Izraz 'sistem za odmikanje' pomeni napravo, ki omogoča, da se sedež ali eden njegovih delov brez trajnega vmesnega položaja premakne ali zavrti za lažji dostop do prostora, ki se nahaja za tem sedežem;
- 2.8 Izraz 'sistem za blokiranje' pomeni napravo, ki zagotavlja, da sedež in njegovi deli ostajajo v položaju uporabe;
- 2.9 Izraz 'sklopni sedež' pomeni pomožni sedež za občasno uporabo, ki je navadno sklopljen;
- 2.10 Izraz 'prečna ravnina' pomeni navpično ravnino, pravokotno na srednjo vzdolžno ravnino vozila;
- 2.11 Izraz 'vzdolžna ravnina' pomeni ravnino, vzporedno s srednjo vzdolžno ravnino vozila;
- 2.12 Izraz 'naslon za glavo' pomeni pripomoček, katerega funkcija je omejiti premik glave odraslega uporabnika proti nazaj glede na trup, da bi tako zmanjšali nevarnost poškodb vratnih vretenc tega uporabnika v primeru nesreče;

- 2.12.1 Izraz 'vgrajen naslon za glavo' pomeni naslon za glavo, ki ga oblikuje gornji del naslona sedeža. Nasloni za glavo, ki ustrezajo opredelitvam v točkah 2.12.2 in 2.12.3 spodaj, vendar jih je mogoče ločiti od sedeža ali konstrukcije vozila samo z uporabo orodja ali z delno ali popolno odstranitvijo sedežne prevleke, ustrezajo tej opredelitvi;
- 2.12.2 Izraz 'snemljiv naslon za glavo' pomeni naslon za glavo, sestavljen iz dela, ki ga je mogoče ločiti od sedeža in je izdelan tako, da ga je mogoče vstaviti v konstrukcijo naslona sedeža in v tej legi tudi blokirati;
- 2.12.3 Izraz 'ločen naslon za glavo' pomeni naslon za glavo, sestavljen iz dela, ki je ločen od sedeža in je izdelan tako, da ga je mogoče vstaviti v konstrukcijo vozila in/ali v tej legi tudi blokirati;
- 2.13 Izraz 'točka R' pomeni referenčno točko sedenja, ki je opredeljena v Prilogi III k Direktivi 77/649/EGS;
- 2.14 Izraz 'referenčna linija' pomeni linijo na lutki, predstavljeno na Sliki 1.

3. **Zahteve**

- 3.1 Naslon za glavo se montira na vsak zunanji prednji sedež v vsakem vozilu kategorije M₁. (Po tej Prilogi se lahko homologirajo tudi sedeži, opremljeni z nasloni za glavo, namenjenimi za vgradnjo na druge položaje sedenja in druge kategorije vozil).
- 3.2 Splošne zahteve, ki veljajo za vse sedeže
- 3.2.1 Vsak predviden sistem nastavitve in odmikanja mora vsebovati sistem za blokiranje, ki mora delovati samodejno. Sistemi blokiranja za naslone za roke ali druge naprave za udobje niso potrebni, razen če bi prisotnost teh naprav povzročila dodatno nevarnost poškodb za uporabnike vozila v primeru trčenja.
- 3.2.2 Naprava za deblokiranje sistema, navedenega v točki 2.7, se namesti na zunanji del sedeža v bližini vrat. Biti mora zlahka dostopna, tudi za uporabnika sedeža neposredno za tem sedežem.
- 3.2.3 Zadnji deli sedežev, ki se nahajajo na območju 1, opredeljenem v točki 8.1.1 Dodatka 1, morajo zadovoljivo opraviti preskus porazdelitve energije v skladu z zahtevami Dodatka 2⁽¹⁾.
- 3.2.3.1 Šteje se, da je ta zahteva izpolnjena, če v preskusih, opravljenih po postopku, opredeljenem v Dodatku 2, pojemek hitrosti modela glave nepretrgoma ne presega 80 g za več kot 3 ms. Razen tega se med preskusom ali po njem ne smejo pojaviti nevarni robovi.
- 3.2.3.2 Te zahteve točke 3.2.3 ne veljajo za skrajne zadnje sedeže, ali za sedeže, obrnjene s hrbti skupaj.
- 3.2.4 Površina zadnjih delov sedežev ne sme kazati nevarnih hrapavih delov ali ostrih robov, ki lahko povečajo tveganje resnosti poškodb za uporabnike⁽¹⁾. Ta zahteva velja za izpolnjeno, če površina zadnjih delov sedežev, preskušanih v pogojih, opredeljenih v Dodatku 1, ne kaže premerov krivine, manjših od:
- 2,5 mm na površini 1,
  - 5,0 mm na površini 2,
  - 3,2 mm na površini 3.
- Te površine so opredeljene v točki 8.1 Dodatka 1.
- 3.2.4.1 Ta zahteva ne velja za:
- dele različnih površin, ki kažejo izbočino iz okoliške površine, manjšo od 3,2 mm, ki naj ima tope robove, pod pogojem, da višina izbočine ni večja od polovice njene širine,
  - sedeže, ki se nahajajo najbolj zadaj, in sedeže, obrnjene s hrbti skupaj,
  - zadnje dele sedežev, nameščene pod vodoravno ravnino, ki gre skozi najnižjo točko R v vsaki vrsti sedežev. (Kadar imajo vrste sedežev različne višine, začenši od zadaj, je treba ravnino obrniti gor ali dol, da oblikuje navpično stopnico, ki gre skozi točko R vrste sedežev, ki so neposredno spredaj)
  - dele, kot je 'prožna žična mreža'.
- 3.2.4.2 Na površini 2, kot je opredeljena v točki 8.1.2 Dodatka 1, imajo površine lahko premere, manjše od 5 mm, vendar ne manjše od 2,5 mm, pod pogojem da uspešno opravijo preskus porazdelitve energije, predpisan v Dodatku 2. Nadalje, površine morajo biti podložene, da bi se izognili neposrednemu stiku glave s strukturo okvira sedeža.

⁽¹⁾ Šteje se, da so vozila kategorije M₁ skladna z določbami točk 3.2.3. in 3.2.4 te Priloge, če ustrezajo določbam Direktive 74/60/EGS.

- 3.2.4.3 Če navedene površine vsebujejo dele, prekrite z materialom, mehkejšim od Shore 50, gornje zahteve z izjemo zahtev, ki se nanašajo na preskus porazdelitve energije v skladu z zahtevami Dodatka 2, veljajo samo za trdne dele.
- 3.2.5 Med ali po preskusu, predpisanemu v točkah 2 in 3 Dodatka 1, se ne sme pokazati okvara na okviru sedeža ali pritrditvi, sistemih za nastavitve in premikanje ali njihovih napravah za blokiranje. Trajne deformacije, vključno z razpokami, so sprejemljive, če ne povečajo nevarnost poškodbe v primeru trčenja in so zdržale predpisane obremenitve.
- 3.2.6 Med preskusi, opisanimi v točki 3 Dodatka 1, ne sme priti do sprostitve sistemov blokiranja.
- 3.2.7 Po preskusih morajo sistemi za odmikanje, ki uporabnikom dovoljujejo ali olajšujejo dostop, delovati; vsaj enkrat se jih mora dati deblokirati in morajo dopustiti premik sedeža ali dela sedeža, za katerega so predvideni.
- 3.2.8 Za vse druge sisteme za odmikanje pa tudi sisteme za nastavitve in njihove sisteme za blokiranje se ne zahteva, da delujejo.
- 3.2.9 V primeru sedežev, ki se dobavljajo z nasloni za glavo, velja, da trdnost naslona sedeža in njegovih naprav za blokiranje izpolnjuje zahteve, določene v točki 2, kadar po preskušanju v skladu s točko 4.3.6 ne pride do zloma sedeža ali naslona sedeža; treba je prikazati, da sedež lahko izpolnjuje zahteve, določene v točki 2.
- 3.2.10 V primeru sedežev (klopi) z več prostori za sedenje, kot je naslonov za glavo, je treba izpeljati preskus, opisan v točki 2.
- 3.3 Posebne zahteve za sedeže, opremljene z nasloni za glavo, ali take, na katere se nasloni za glavo lahko namestijo
- 3.3.1 Prisotnost naslona za glavo ne sme biti dodaten vir nevarnosti za uporabnike vozila. Še posebej ne sme v nobenem položaju uporabe kazati nevarne hrapavosti ali ostrega roba, ki bi lahko povečal nevarnost ali resnost poškodbe pri uporabnikih.
- 3.3.2 Deli prednjih ali zadnjih strani naslonov za glavo, nameščeni na površini 1, kot je opredeljeno v točki 8.1.1.3 Dodatka 1, morajo uspešno opraviti preskus glede absorpcije energije.
- 3.3.2.1 Šteje se, da je ta zahteva izpolnjena, če v preskusih, opravljenih po postopku, opredeljenem v Dodatku 2, pojemek hitrosti modela glave neprekinjeno ne presega 80 g za več kot 3 ms. Poleg tega se pri preskusu pa tudi po njem ne smejo pojaviti nevarni robovi.
- 3.3.3 Deli prednjih ali zadnjih strani naslonov za glavo, nameščeni na površini 2, kot je opredeljeno v točki 8.1.2 Dodatka 1, morajo biti podloženi tako, da preprečujejo neposreden stik glave s sestavnimi deli konstrukcije, in morajo izpolnjevati zahteve točke 3.2.4, ki se uporablja za zadnje dele sedežev, nameščene na površini 2.
- 3.3.4 Zahteve točk 3.3.2 in 3.3.3 se ne uporabljajo za dele zadnjih strani naslonov za glavo, ki so projektirani za namestitve na sedeže, za katerimi ni predviden noben sedež.
- 3.3.5 Naslon za glavo mora biti varno pritrjen na sedež ali konstrukcijo vozila, tako da iz obloge naslona za glavo ali njegovega pritrditvi na naslon sedeža ne pomolijo trdni in nevarni deli kot posledica pritiska, ki ga med preskusom izvaja model glave.
- 3.3.6 V primeru sedeža, opremljenega z naslonom za glavo, se lahko, če se tehnična služba strinja, šteje, da so določbe točke 3.2.3 izpolnjene, če sedež, opremljen z naslonom za glavo, izpolnjuje določbe točke 3.3.2.
- 3.4 Višina naslonov za glavo
- 3.4.1 Višina naslonov za glavo se izmeri kakor je opisano v točki 5 Dodatka 1.
- 3.4.2 Za opornike za glavo, ki nimajo nastavljive višine, višina ne sme biti manjša od 800 mm ⁽¹⁾ za prednje sedeže in ne manjša od 750 mm ⁽²⁾ za druge sedeže.
- 3.4.3 Za druge naslone za glavo z nastavljivo višino:
- 3.4.3.1 višina ne sme biti manjša od 800 mm ⁽¹⁾ za prednje sedeže in ne manjša od 750 mm ⁽²⁾ za druge sedeže; ta vrednost se dobi v legi, ki se nahaja med najvišjo in najnižjo nastavljivo lego;
- 3.4.3.2 lega, ki daje višino manjšo od 750 mm ⁽²⁾, se ne sme uporabljati;

⁽¹⁾ Šteje se, da so vozila kategorije M₁ skladna z določbami točk 3.2.3. in 3.2.4 te Priloge, če ustrezajo določbam Direktive 74/60/EGS.

⁽²⁾ Do 1.10.1999 se za nove tipe vozil, do 1.10.2001 pa za vsa vozila uporablja vrednost 750 mm.

- 3.4.3.3 Pri sedežih, ki niso prednji sedeži, so nasloni za glavo lahko taki, da jih je mogoče premakniti v položaj, ki daje višino manjšo od 750 mm⁽¹⁾, pod pogojem, da je tak položaj za uporabnika jasno prepoznaven kot položaj, ki ni namenjen uporabi naslona za glavo;
- 3.4.3.4 Pri prednjih sedežih so nasloni za glavo lahko taki, da se lahko samodejno premaknejo, kadar sedež ni zaseden, na položaj, ki daje višino manjšo od 750 mm⁽¹⁾, pod pogojem, da se samodejno povrnejo v položaj uporabe, ko je sedež zaseden.
- 3.4.4 Mere, navedene v točkah 3.4.2 in 3.4.3.1 zgoraj, se lahko zmanjšajo tako, da pustijo ustrezen prostor med naslonom za glavo in notranjo površino strehe, okni ali katerikoli delom konstrukcije vozila; vendar ta prostor ne sme presegati 25 mm. Pri sedežih, opremljenih s sistemi za premikanje in/ali nastavitve, to velja za vse nastavitve sedeža. Nadalje, z odstopanjem od točke 3.4.3.2, ne sme biti nastavitve med uporabo, ki daje višino manjšo od 700 mm.
- 3.4.5 Z odstopanjem od zahtev glede višine, omenjenih v točkah 3.4.2, 3.4.3.1 in 3.4.3.2, višina naslonov za glavo, namenjenih za zadnje srednje sedeže ali sedežne nastavitve, ne sme biti manjša od 700 mm.
- 3.5 Pri sedežu, na katerega je mogoče namestiti naslon za glavo, je treba preveriti določbe točk 3.2.3 in 3.3.2.
- 3.5.1 Višina dela naprave za naslanjanje glave, izmerjena, kot je opisano v točki 5 Dodatka 1, v primeru naslona za glavo z nastavljivo višino ne sme biti manjša od 100 mm.
- 3.6 Prostor med naslonom sedeža in naslonom za glavo pri napravi, ki nima nastavljive višine, ne sme biti večji od 60 mm. Če ima naslon za glavo nastavljivo višino, le-ta v najnižji legi ne sme biti večja od 25 mm, merjeno od vrha naslona sedeža. V primeru sedežev ali sedežnih klopi s prilagodljivo višino, opremljenih z ločenimi nasloni za glavo, se ta zahteva preverja za vse nastavitve sedeža ali sedežne klopi.
- 3.7 Pri naslonih za glavo, ki so del naslona sedeža, je treba upoštevati naslednjo površino:
- nad ravnino pravokotno na referenčno linijo pri 540 mm od točke R;
  - med dvema navpičnima vzdolžnima ravninama, ki potekata pri 85 mm na vsaki strani referenčne linije. Na tem območju so dovoljene reže, ki imajo ne glede na svojo obliko razdaljo 'a', izmerjeno kot je opisano v točki 7 Dodatka 1, večjo od 60 mm, pod pogojem, da so po dodatnem preskusu po točki 4.3.3.2 Dodatka 1 še vedno izpolnjene zahteve točke 3.10.
- 3.8 Pri naslonih za glavo z nastavljivo višino so na delu naprave, ki služi kot naslon za glavo, dovoljene reže, ki imajo ne glede na svojo obliko razdaljo 'a', izmerjeno, kot je opisano v sedmem odstavku Priloge 1, večjo od 60 mm, pod pogojem da so po dodatnem preskusu po točki 4.3.3.2 Priloge 1, še vedno izpolnjene zahteve točke 3.10.
- 3.9 Širina naslona za glavo naj bo taka, da normalno sedeči osebi zagotavlja ustrezno podporo glave. Kot je določeno v skladu s postopkom, določenim v točki 6 Dodatka 1, mora naslon za glavo pokrivati površino, ki se širi najmanj 85 mm na vsako stran navpične srednje ravnine sedeža, za katerega je naslon za glavo namenjen.
- 3.10 Naslon za glavo in njegovo pritrdišče morata biti taka, da je največji premik glave nazaj X, ki ga dovoljuje naslon za glavo, in ki je izmerjen po statičnem postopku, določenim v točki 4.3 Dodatka 1, manjši od 102 mm.
- 3.11 Naslon za glavo in njegovo pritrdišče morata biti dovolj močna, da brez zloma zdržita obremenitev, kot je opredeljena v točki 4.3.6 Dodatka 1. Pri naslonih za glavo, ki so del naslona sedeža, veljajo zahteve te točke za dele konstrukcije naslona sedeža, ki se nahajajo nad ravnino, pravokotno na referenčno linijo 540 mm od točke R.
- 3.12 Če je naslon za glavo nastavljen, ga ne sme biti mogoče dvigniti nad največjo delovno višino, razen s premišljenim dejanjem uporabnika, ki se razlikuje od ravnanja, potrebnega za njegovo nastavitve.
- 3.13 Šteje se, da trdnost naslona sedeža in opreme za njegovo blokiranje izpolnjuje zahteve, določene v točki 2 Dodatka 1, če po preskušanju skladno s točko 4.3.6 Dodatka 1 ne pride do zloma sedeža ali naslona sedeža; v nasprotnem primeru je treba pokazati, da sedež lahko izpolnjuje zahteve preskusa, določene v točki 2 Dodatka 1.

⁽¹⁾ Do 1.10.1999 se za nove tipe vozil, do 1.10.2001 pa za vsa vozila uporablja vrednost 750 mm.

Dodatek 1

Preskusi in navodila za uporabo**1. Splošne zahteve, ki veljajo za vse preskuse**

- 1.1 Naslon sedeža, če je nastavljen, se blokira v položaju, ki ustreza nagibu v smeri nazaj, kar se da mogoče blizu kota 25° od navpičnice referenčne linije trupa lutke, prikazane na Sliki 1, razen če proizvajalec ne določi drugače.
- 1.2 Če so sedež, njegov mehanizem za blokiranje in njegova namestitveni enaki ali simetrični glede na drug sedež v vozilu, lahko tehnična služba preskusi samo en tak sedež.
- 1.3 Pri sedežih z nastavljivimi nasloni za glavo se preskusi zaključijo z nasloni za glavo, nameščenimi v najbolj neugodni legi (praviloma v najvišji legi), ki jo dopušča njihov nastavitveni sistem.

2. Preskus trdnosti naslona sedeža in njegovih nastavitvenih sistemov

- 2.1 Sila, ki povzroča navor 530 Nm glede na točko R, mora delovati vzdolžno in v smeri nazaj na zgornji del okvira naslona sedeža preko elementa, ki predstavlja hrbet preskusne lutke. V primeru sedežne klopi, kjer je del ali ves podporni okvir (vključno z okvirjem naslonov za glavo) skupen za več kot en sedež, je treba preskus opraviti hkrati za vse te sedeže.

3. Preskus trdnosti pritrdišča sedeža ter sistemov za nastavitev, blokiranje in odmikanje

- 3.1 Z vzdolžnim vodoravnim pojemkom, ne manjšim od 20 g, se za 30 ms deluje v smeri naprej na celotno školjko ali vzorčni del školjke vozila v skladu z zahtevami točke 1 Dodatka 3.
- 3.2 V smeri proti nazaj se uporabi vzdolžni pojemek v skladu z zahtevami točke 3.1.
- 3.3 Zahteve točk 3.1 in 3.2 je treba preveriti za vse položaje sedeža. V primeru sedežev z nastavljivim naslonom za glavo, se preskus opravi z nasloni za glavo, nameščenimi v najbolj neugoden položaj (praviloma najvišji položaj), ki ga dovoljuje sistem za nastavitev. Med preskusom mora biti sedež nameščen tako, da noben zunanji dejavnik ne preprečuje sprostitve sistemov za blokiranje.

Šteje se, da so ti pogoji izpolnjeni, če je sedež preskušen v obeh naslednjih položajih:

- vzdolžna nastavitev je določena eno stopnjo ali 10 mm proti nazaj od najbolj prednjega običajnega položaja za vožnjo ali položaja uporabe kot ga navaja proizvajalec (za sedeže z neodvisno navpično nastavitvijo se blazina nastavi na svoj najvišji položaj);
- vzdolžna nastavitev je določena eno stopnjo ali 10 mm proti naprej od najbolj zadnjega običajnega položaja za vožnjo ali položaja uporabe kot ga navaja proizvajalec (za sedeže z neodvisno navpično nastavitvijo se blazina nastavi na svoj najnižji položaj) in kjer pride v poštev v skladu z zahtevami točke 3.4.

- 3.4 V primerih, kjer je razporeditev sistemov za blokiranje taka, da bi bila v položaju sedeža, razen v takih položajih, ki so opredeljeni v točki 3.3, porazdelitev sil na naprave za blokiranje in pritrdišča sedežev manj ugodna kot s katerikoli od položajev, opredeljenih v točki 3.3, je treba opraviti preskuse za ta, manj ugoden položaj sedenja.

- 3.5 Šteje se, da so pogoji preskusa iz točke 3.1 izpolnjeni, če jih na zahtevo proizvajalca zamenja preskus trčenja celotnega vozila v voznem stanju ob trdno oviro, kot je predpisano v drugem odstavku Dodatka 3 k tej Prilogi. V tem primeru se sedež nastavi na najmanj ugodne pogoje porazdelitve napetosti v sistemu petja, kot je določeno v odstavkih 1.1, 3.3. in 3.4.

4. Preskus učinkovitosti naslona za glavo

- 4.1 Če je naslon za glavo prilagodljiv, ga je treba nastaviti v najbolj neugoden položaj (navadno najvišji položaj), ki ga dopušča njegov sistem za nastavitev.
- 4.2 V primeru sedežne klopi, kjer je del ali celoten podporni okvir (vključno s podpornim okvirjem naslonov za glavo) skupen za več kot en sedež, se preskus opravi hkrati za vse te sedeže.

- 4.3 Preskus
- 4.3.1 Vse linije, vključno s projekcijami referenčne linije, se potegnejo v navpični srednji ravnini določenega sedeža ali položaja sedenja (glej Sliko 2).
- 4.3.2 Prestavljena referenčna linija se določi tako, da se na element, ki predstavlja hrbet preskusne lutke, navedene na Sliki 2, deluje z začetno silo, ki povzroči navor 373 Nm v smeri nazaj okoli točke R.
- 4.3.3 S pomočjo okroglega modela glave premera 165 mm se z začetno silo, ki povzroči navor 373 Nm okoli točke R, deluje pravokotno na prestavljeno referenčno linijo na razdalji 65 mm pod vrhom naslona za glavo, pri čemer referenčna linija ostaja v prestavljenem položaju, kot je določeno v skladu z zahtevami točke 4.3.2.
- 4.3.3.1 Če prisotnost rež preprečuje uporabo sile, predpisane v točki 4.3.3, pri 65 mm od vrha naslona za glavo, se lahko razdalja zmanjša, tako da gre os sile skozi središčno linijo elementa okvira, ki je najbližje reži.
- 4.3.3.2 V primeru, opisanem v točkah 3.7 in 3.8 Priloge II, je treba preskus ponoviti, tako da se z uporabo krogle s premerom 165 mm na vsako režo deluje s silo:
- ki gre skozi težišče najmanjšega od delov reže vzdolž prečnih ravnin, vzporednih z referenčno linijo,
  - in
  - ki ustvarja navor 373 Nm okoli točke R.
- 4.3.4 Določi se tangenta Y na kroglasti model glave, vzporedno s prestavljeno referenčno linijo.
- 4.3.5 Izmeri se razdalja X, predvidena v odstavku 3.10 Priloge II, med tangento Y in prestavljeno referenčno linijo.
- 4.3.6 Za preverjanje učinkovitosti naslona za glavo se povečuje začetno obremenitev, določeno v točkah 4.3.3 in 4.3.3.2, na 890 N, razen če prej pride do zloma sedeža ali naslona sedeža.
5. **Določanje višine naslona za glavo**
- 5.1 Vse linije, vključno s projekcijo referenčne linije, se začrtajo v navpični srednji ravnini določenega sedeža ali položaja sedenja, pri čemer presek take ravnine s sedežem določa obris naslona za glavo in naslona sedeža (glej Sliko 1a).
- 5.2 Preskusna lutka, opisana v Prilogi III k Direktivi 77/649/EGS, se postavi v običajen položaj na sedež.
- 5.3 Projekcija referenčne linije preskusne lutke se potem na tem sedežu zariše v ravnini, opredeljeni v odstavku 4.3.1.
- Pravokotno na referenčno linijo se zariše tangenta S na vrh naslona za glavo.
- 5.4 Razdalja 'h' od točke R do tangente S je višina, ki jo je treba upoštevati pri izvajanju zahtev točke 3.4 Priloge II.
6. **Določanje širine naslona za glavo (glej Sliko 1 b)**
- 6.1 Ravnina S_1 , ki je pravokotna na referenčno linijo in se nahaja 65 mm pod tangento S, opredeljeno v odstavku 5.3, določa presek v naslonu za glavo, omejen z orisom C.
- 6.2 Širina naslona za glavo, ki jo je treba upoštevati pri uresničevanju zahtev točke 3.9 Priloge II, je razdalja 'L', izmerjena v ravnini S_1 med navpičnima vzdolžnima ravninama p in p'.
- 6.3 Širina naslona za glavo se, če je treba, tudi določi v ravnini, pravokotni na referenčno linijo 635 mm nad točko R sedeža, pri čemer je ta razdalja izmerjena vzdolž referenčne linije.
7. **Določitev razdalje 'a' pri režah v naslonu za glavo (glej Sliko 3)**
- 7.1 Razdalja 'a' se določa za vsako režo glede na prednjo stran naslona za glavo s pomočjo krogle s premerom 165 mm.
- 7.2 Krogla se postavi v stik z režo v točki na območju reže, ki dopušča največje vrivanje krogle brez obremenitve.
- 7.3 Razdalja med dvema točkama stika krogle z režo predstavlja razdaljo 'a', ki se upošteva za ovrednotenje določb po točkah 3.7 in 3.8 Priloge II.

8. **Preskusi za preverjanje porazdelitve energije na naslon sedeža in naslon za glavo**
- 8.1 Površine zadnjih delov sedežev, ki se preverjajo, so tiste, ki se nahajajo na spodaj opredeljenih površinah, s katerimi lahko vstopi v stik krogla s premerom 165 mm, kadar je sedež montiran v vozilu.
- 8.1.1 Površina 1
- 8.1.1.1 V primeru ločenih sedežev brez naslonov za glavo to območje vključuje zadnji del naslona sedeža med vzdolžnima navpičnima ravninama, ki se nahajata pri 100 mm na vsaki strani vzdolžne srednje ravnine vsakega določenega zunanega položaja sedenja, ki ga je opredelil proizvajalec, in nad ravnino, pravokotno na referenčno linijo 100 mm pod vrhom naslona sedeža.
- 8.1.1.2 V primeru sedežnih klopi brez naslonov za glavo se ta površina nahaja med vzdolžnima navpičnima ravninama, ki se nahajata pri 100 mm na vsaki strani vzdolžne srednje ravnine vsakega določenega zunanega sedeža, ki ga je opredelil proizvajalec, in nad ravnino, pravokotno na referenčno linijo 100 mm pod vrhom naslona sedeža.
- 8.1.1.3 V primeru sedežev ali sedežnih klopi z nasloni za glavo se to območje razteza med vzdolžnima navpičnima ravninama na vsaki strani in 70 mm od vzdolžne srednje ravnine določenega sedeža ali položaja sedenja, ki se nahajata nad ravnino, pravokotno na referenčno linijo 635 mm od točke R. Za preskus se naslon za glavo, če je prilagodljiv, postavi v najbolj neugoden položaj (navadno najvišji), ki ga dopušča njegov sistem za nastavitvev.
- 8.1.2 Površina 2
- 8.1.2.1 V primeru sedežev ali sedežnih klopi brez naslonov za glavo, in sedežev ali sedežnih klopi s snemljivimi ali ločenimi nasloni za glavo, se površina 2 nahaja nad ravnino, pravokotno na referenčno linijo 100 mm od vrha naslona sedeža, razen delov območja 1.
- 8.1.2.2 V primeru sedežev ali sedežnih klopi z integriranimi nasloni za glavo, se območje 2 širi nad ravnino, pravokotno na referenčno linijo, 440 mm oddaljeno od točke R določenega sedeža ali položaja sedenja, razen delov območja 1.
- 8.1.3 Površina 3
- 8.1.3.1 Površina 3 je opredeljena kot del naslona sedeža ali sedežne klopi, ki se nahaja nad vodoravno ravnino, opredeljeno v tretji alineji točke 3.2.4.1 te Priloge, brez delov, ki se nahajajo na površini 1 in površini 2.
9. **Enakovredne preskusne metode**
- Če se uporablja preskusna metoda, ki se razlikuje od tistih, opredeljenih v točkah 2, 3 in 4 zgoraj in v Dodatku 2, je treba dokazati njeno enakovrednost.

NAVODILA ZA UPORABO

Za sedeže, opremljene z nastavljivimi nasloni za glavo, proizvajalec zagotovi navodila, kako upravljati, nastaviti, blokirati in, kjer pride v poštev, odstraniti naslone za glavo.

Dodatek 2

Postopek preskušanja za preverjanje porazdelitve energije

1. **Nastavitev, preskusne naprave, instrumenti za registriranje in postopek**
- 1.1 Nastavitev
  - 1.1.1 Sedež, kot je montiran v vozilo, se trdno pritrdi na preskusno mizo z deli za pritrditev, ki jih je predvidel proizvajalec, tako da ob udarcu ostane nepremičen.
  - 1.1.2 Naslon sedeža, če je nastavljiv, se blokira v položaju, opredeljenem v točki 1.1 Dodatka 1.
  - 1.1.3 Če je sedež opremljen z naslonom za glavo, je treba naslon za glavo montirati na naslon sedeža kot v vozilu. Če je naslon za glavo ločen, se pritrdi na del konstrukcije vozila, na katerega je običajno pritrjen.
  - 1.1.4 Če je naslon za glavo nastavljiv, se nastavi v najbolj neugoden položaj, ki ga dovoljuje naprava za nastavitev.
- 1.2 Preskusna oprema
  - 1.2.1 To opremo tvori nihalo, katerega tečaj je uležajen s krogličnimi ležaji in katerega reducirana masa⁽¹⁾ v središču udarca znaša 6,8 kg. Prosti del nihala sestoji iz toge preskusne glave s premerom 165 mm, katere središče je enako središču udarca nihala.
  - 1.2.2 Preskusna glava je opremljena z dvema merilcema pospeškov in napravo za merjenje hitrosti, ki lahko merijo vrednosti v smeri udarca.
- 1.3 Instrumenti za registriranje

Uporabljeni instrumenti za registriranje morajo biti taki, da se meritve lahko opravijo z naslednjo stopnjo točnosti:

  - 1.3.1 Pospešek

točnost: ± 5 % dejanske vrednosti

frekvenčni razred podatkovnega kanala: razred 600, ki ustreza standardu ISO 6487 (1987);

prečna občutljivost: ≤ 5 % najmanjše vrednosti na skali.
  - 1.3.2 Hitrost

točnost: $\pm 2,5$ % resnične vrednosti;

občutljivost: 0,5 km/h
  - 1.3.3 Registriranje časa

Instrumenti morajo omogočiti, da se delovanje registrira ves čas trajanja in možnost odčitavanja ene tisočinke sekunde;

začetek udarca v trenutku prvega stika med preskusno glavo in predmetom, ki se preskuša, mora biti mogoče določiti iz zapisov, ki se uporabljajo za analizo preskusa.
- 1.4 Preskusni postopek
  - 1.4.1 Preskusi na naslonu sedeža

Kadar je sedež montiran, kot je navedeno v točki 1.1 tega Dodatka, se mora smer udarca od zadaj proti naprej nahajati v vzdolžni ravnini pri kotu 45° od navpičnice.

Točke udarca na površini 1, kot je opredeljeno v točki 8.1.2 Priloge 1, ali, če je treba, na površini 2, kot je opredeljeno v točki 8.1.2 Priloge 1, izbere preskusni laboratorij na površinah, katerih krivinski polmeri so manjši od 5 mm.
  - 1.4.2 Preskusi na naslonu za glavo

Naslon za glavo se namesti in nastavi, kot je navedeno v točki 1.1 tega Dodatka. Udarci se izvedejo na točkah, ki jih izbere laboratorij na površini 1, kot je opredeljena v točki 8.1.1 Priloge 1, in po možnosti na površini 2, kot je opredeljena v točki 8.1.2 Priloge 1, na površinah, katerih krivinski polmeri so manjši od 5 mm.

(¹) Razmerje reducirane mase 'm_r' nihala do skupne mase 'm' nihala pri razdalji 'a' med središčem sunka in osjo vrtenja ter pri razdalji 'l' med težiščem in osjo vrtenja je podano v formuli: $m_r = m.l/a$.

- 1.4.2.1 Za zadnjo stran se mora smer udarca od zadaj proti naprej nahajati v vzdolžni ravnini pri kotu 45° od navpičnice.
- 1.4.2.2 Za prednjo stran mora biti smer udarca od spredaj proti nazaj vodoravna v vzdolžni ravnini.
- 1.4.2.3 Prednje oziroma zadnje področje omejuje vodoravna ravnina tangencialno na vrh naslona za glavo, kot je določeno v točki 5 Dodatka 1.
- 1.4.3 Preskusna glava mora udariti ob preskušani predmet s hitrostjo 24,1 km/h; to hitrost mora doseči zgolj z lastno energijo nihaja ali z uporabo dodatnega pogona.

2. **Rezultati**

Za stopnjo pojemka se vzame povprečje odčitkov na dveh merilih pojemka hitrosti.

3. **Enakovredni postopki**

(glej točko 9 Dodatka 1 k tej Prilogi)

Dodatek 3

Način preskušanja trdnosti pritrdišč sedežev ter njihovih sistemov za nastavitev, blokiranje in odmikanje**1. Preskus odpornosti na učinke vztrajnosti**

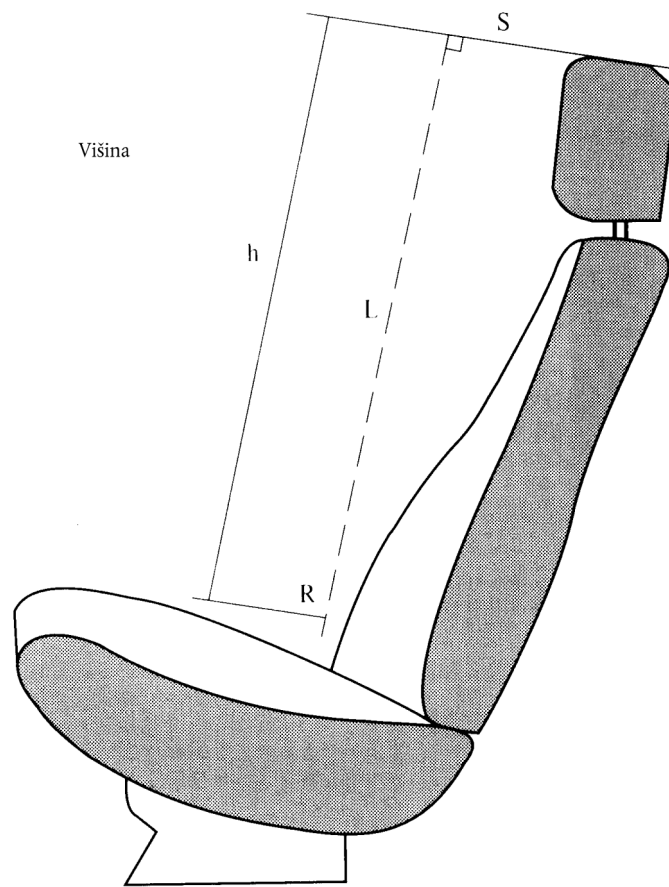
- 1.1 Sedeži, ki se preskušajo, se montirajo na nadgradnjo vozila, za katerega so projektirani. Nadgradnja vozila se trdno pritrdi na preskusni voziček, kot je določeno v naslednjih točkah.
- 1.2 Postopek, uporabljen za pritrditev nadgradnje vozila na preskusni voziček, ne sme povzročiti okrepitev pritrdišč sedežev.
- 1.3 Sedeži in njihovi deli se nastavijo in blokirajo kot je predpisano v točki 1.1, in v enem od položajev, opisanih v točkah 3.3 ali 3.4 ali Dodatku 1 k tej prilogi.
- 1.4 Če sedeži neke skupine ne kažejo bistvenih razlik v smislu točke 2.2 te priloge, se preskusi, opisani v točkah 3.1 in 3.2 Dodatka 1, lahko opravijo z enim sedežem, nastavljenim v skrajno prednjo lego, in z drugim sedežem, nastavljenim v skrajno zadnjo lego.
- 1.5 Pojemek vozička se meri s podatkovnimi kanali frekvenčnega razreda (CFC) 60, ki ustrezajo tehničnim značilnostim mednarodnega standarda ISO 6487 (1980).

2. Preskus trka celotnega vozila ob togo oviro

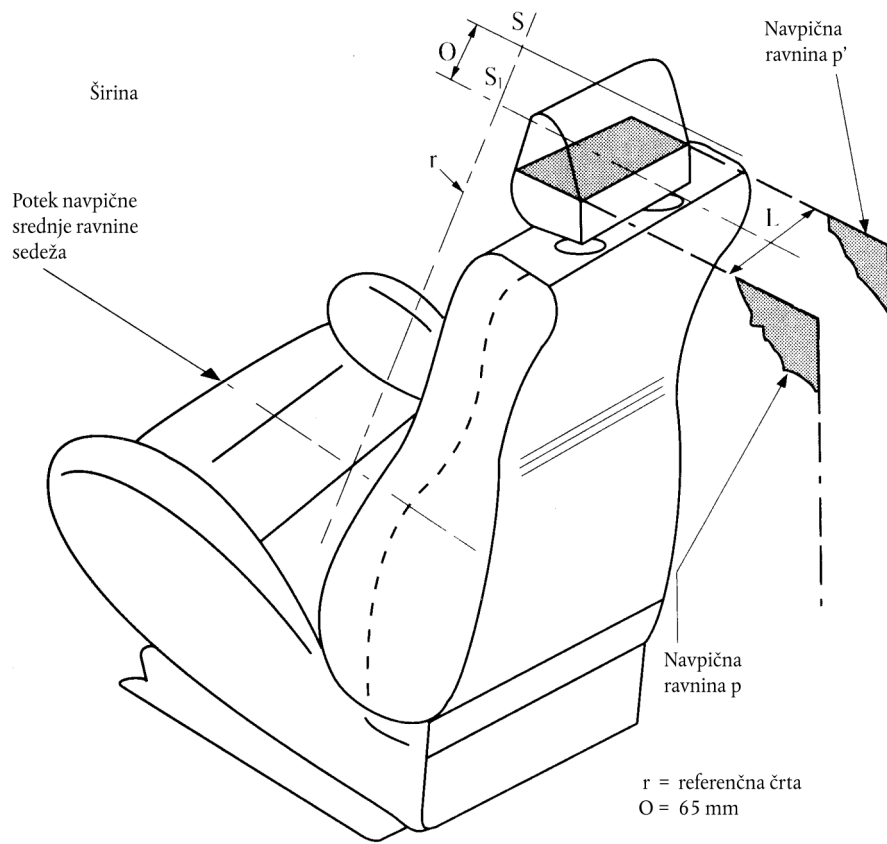
- 2.1 Oviro predstavlja blok iz armiranega betona, širok najmanj 3 m, visok najmanj 1,5 m in debeline najmanj 0,6 m. Prednja stena mora biti pravokotna na zadnji del zaletne steze in prekrita z lesenimi vezanimi ploščami, debelimi 19 ± 1 mm. Za betonskim blokom mora biti vsaj 90 ton nabite zemlje. Oviro iz armiranega betona in zemlje je mogoče zamenjati z ovirami, ki imajo enako čelno površino, pod pogojem, da dajejo enakovredne rezultate.
- 2.2 V času udarca se mora vozilo prosto gibati. Oviro mora doseči na stezi, ki poteka pravokotno na steno trčenja; največji sprejemljiv stranski odmik med navpično srednjo linijo prednjega dela vozila in navpično srednjo linijo stene ovire je ± 30 cm; v času trka na vozilo ne sme več delovati dodatna krmilna ali pogonska naprava. Hitrost v času trka mora biti med 48,3 km/h in 53,1 km/h.
- 2.3 Sistem za napajanje z gorivom je treba napolniti z vodo do mase, ki je enaka 90 % polne posode za gorivo, po navedbi proizvajalca.
- 2.3.1 Vsi drugi sistemi (zavorni, hladilni, itd.) so lahko prazni; v tem primeru je treba maso teh tekočin odšteti.

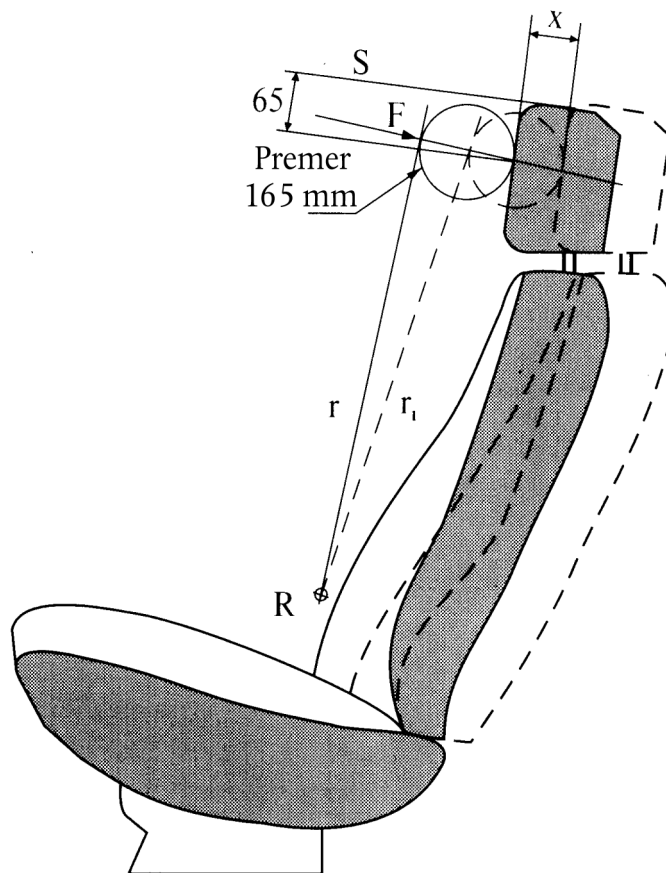
Slika 1a

Slika 1 b

Slika 2

————— Začetna lega

----- Lega pod obremenitvijo

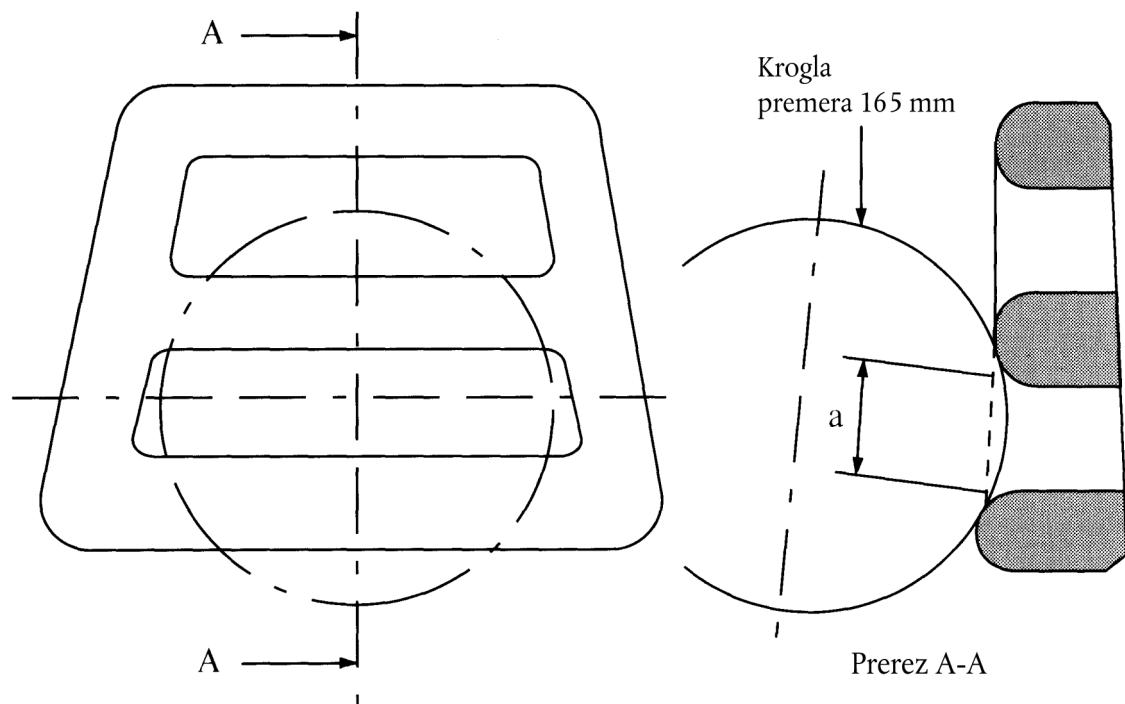
r : referenčna črta

r_1 : premaknjena referenčna črta

Navor sile F glede na točko $R = 373 \text{ Nm}$

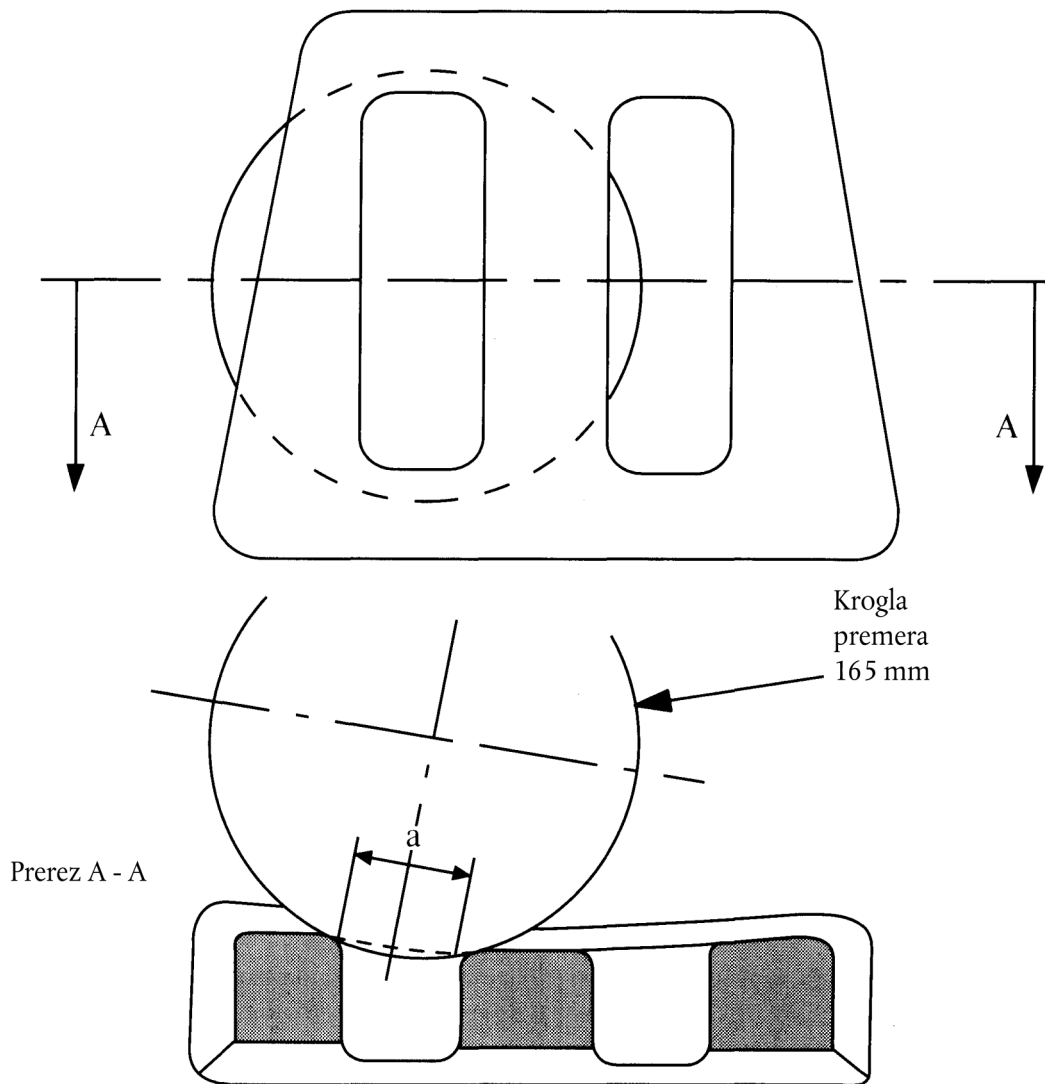
Slika 3

Določitev dimenzije 'a' pri režah v naslonu za glavo

Primer vodoravnih rež

Opomba: Presek A-A se izbere v točki območja rež, ki dopušča največje vrivanje krogle brez uporabe obremenitve.

Primer navpičnih rež

Opomba: Presek A-A se izbere v točki območja rež, ki dopušča največje vrivanje krogle brez uporabe obremenitve.“

Vstavi se naslednja nova Priloga III:

„PRILOGA III

PODROČJE UPORABE, POMEN IZRAZOV IN ZAHTEVE ZA DOLOČENA VOZILA KATEGORIJ M_2 IN M_3

1. Področje uporabe

- 1.1 Ta priloga se uporablja za sedeže v vozilih kategorij M_2 in M_3 , razen za vozila v teh kategorijah, konstruirana za mestni promet in za prevoz stoječih potnikov v zvezi z:
- 1.1.1 vsakim potniškim sedežem, namenjenim za vgradnjo tako, da je obrnjen naprej;
- 1.1.2 pritrdišči sedežev, ki se nahajajo v vozilu in so namenjena namestitvi sedežev, navedenih v točki 1.1, ali drugih tipov sedežev, ki se lahko namestijo na ta pritrdišča.
- 1.2 Vozila kategorije M_2 se lahko homologirajo po Prilogi II kot alternativni tej prilogi.
- 1.3 Vozila, pri katerih za nekatere sedeže veljajo izjeme, predvidene v točki 5.5.4 Priloge I k Direktivi 76/115/EGS, se homologirajo po tej prilogi.
- 1.4 Preskusi, opisani v tej prilogi, se lahko uporabijo za druge dele vozila (vključno s sedeži, obrnjenimi nazaj), kot je opisano v točki 3.1.10 Priloge I k Direktivi 77/541/EGS in v točki 4.3.7 Priloge I k Direktivi 76/115/EGS.

2. Pomen izrazov

V tej prilogi:

- 2.1 izraz ‚homologacija sedeža‘ pomeni homologacijo določenega tipa sedeža kot sestavnega dela glede na zaščito uporabnikov sedežev, obrnjenih naprej, ter na njihovo trdnost in konstrukcijo naslonov sedežev;
- 2.2 izraz ‚homologacija vozila‘ pomeni homologacijo določenega tipa vozila glede na trdnost delov konstrukcije vozila, na katero so sedeži pritrjeni, in glede na vgradnjo sedežev;
- 2.3 izraz ‚tip sedeža‘ pomeni sedeže, ki se bistveno ne razlikujejo glede naslednjih značilnosti, ki bi lahko vplivale na njihovo trdnost in nevarnost:
- 2.3.1 Konstrukcija, oblika, mere in materiali delov, ki nosijo obremenitev;
- 2.3.2 Tipi in mere sistemov za nastavitev in blokiranje naslona sedeža;
- 2.3.3 Mere, konstrukcija in materiali pritrdišč in podpor (npr. nog);
- 2.4 izraz ‚tip vozila‘ pomeni vozila, ki se bistveno ne razlikujejo glede na:
- konstrukcijske značilnosti, ki so pomembne za to direktivo; in
  - tip ali tipe sedeža(-ev), ki jim je bila podeljena ES-homologacija(-e) sestavnega dela, in ki so vgrajeni v to vozilo, če obstaja(jo).
- 2.5 izraz ‚sedež‘ pomeni konstrukcijo, ki je lahko pritrjena na konstrukcijo vozila, vključno z oblazinjenjem in deli za pritrnitev, namenjeno za uporabo v vozilu in za sedenje ene ali več odraslih oseb;
- 2.6 izraz ‚posamezen sedež‘ pomeni sedež, ki je konstruiran in izdelan za sedenje enega potnika;
- 2.7 izraz ‚dvojni sedež‘ pomeni sedež, ki je konstruiran in izdelan za sedenje dveh potnikov enega poleg drugega; dva sedeža drug ob drugem brez medsebojne povezave štejeta za dva posamezna sedeža;
- 2.8 izraz ‚vrsta sedežev‘ pomeni sedež, konstruiran in izdelan za sedenje treh ali več potnikov enega ob drugem; več posameznih ali dvojnih sedežev, ki so nameščeni eden ob drugem, ne šteje za vrsto sedežev;
- 2.9 izraz ‚sedežna blazina‘ pomeni del sedeža, ki je nameščen skorajda vodoravno in namenjen podpori sedečega potnika;
- 2.10 izraz ‚naslon sedeža‘ pomeni del sedeža, ki je skorajda navpičen, namenjen podpiranju potnikovega hrbta, ramen in po možnosti njegove glave;
- 2.11 izraz ‚sistem nastavitve‘ pomeni napravo, s katero se lahko sedež ali njegovi deli nastavijo v lego, ki ustreza sedečemu uporabniku;

- 2.12 izraz ‚sistem odmikanja‘ pomeni napravo, ki omogoča, da se sedež ali nek njegov del brez trajnega vmesnega položaja sedeža ali enega njegovih delov premakne stransko ali vzdolžno ali zasuče, zaradi lažjega dostopa potnikov;
- 2.13 izraz ‚sistem za blokiranje‘ pomeni napravo, ki zagotavlja, da sedež in njegovi deli ostajajo v položaju uporabe;
- 2.14 izraz ‚pritrđišče‘ pomeni del poda ali nadgradnje vozila, na katerega se lahko pritrdi sedež;
- 2.15 izraz ‚oprema za pritrditev‘ pomeni vijake ali druge sestavne dele, ki se uporabljajo za pritrditev sedeža na vozilo;
- 2.16 izraz ‚voziček‘ pomeni del preskusne opreme, izdelane in uporabljene za dinamično posnemanje nesreč s čelnim trkom na cestah;
- 2.17 izraz ‚dodatni sedež‘ pomeni sedež za preskusno lutko, montiran na vozičku zadaj za sedežem, ki se preskuša. Ta sedež mora biti vzorec sedeža, ki se uporablja v vozilu za sedežem, ki se preskuša;
- 2.18 izraz ‚referenčna ravnina‘ pomeni ravnino, ki poteka skozi točko stika na petah preskusne lutke, in se uporablja za določitev točke H in dejanskega kota trupa za položaj sedenja pri motornih vozilih;
- 2.19 izraz ‚referenčna višina‘ pomeni višino vrha sedeža nad referenčno ravnino;
- 2.20 izraz ‚preskusna lutka‘ pomeni preskusno lutko, ki ustreza zahtevam Hybrida II ali III (¹);
- 2.21 izraz ‚referenčno območje‘ pomeni prostor med dvema navpičnima vzdolžnima ravninama, ki sta 400 mm narazen in simetrični glede na točko H, ter opredeljeni z vrtenjem preskusne naprave, opisane v Prilogi II k Direktivi 74/60/EGS, od navpične do vodoravne lege. Preskusna naprava se postavi v položaj, ki je opisan v tej Prilogi in nastavljen na najdaljšo dolžino 840 mm;
- 2.22 izraz ‚tri-točkovni pas‘ za namene te direktive vključuje tudi pasove z več kot tremi točkami pritrdišča;
- 2.23 izraz ‚sedežni razmik‘ pomeni vodoravno razdaljo med dvema sedežema, ki si sledita, izmerjeno od prednjega dela naslona sedeža na enem sedežu do zadnjega dela naslona sedeža, ki je pred njim, na višini 620 mm nad tlemi.

3. **Zahteve za sedeže**

- 3.1 Vsak tip sedeža mora na zahtevo proizvajalca izpolnjevati zahteve preskusa ali iz Dodatka 1 (dinamični preskus) ali Dodatkov 5 in 6 (statični preskus).
- 3.2 Preskuse, ki jih je uspešno prestal tip sedeža, je treba zapisati v Dopolnilu k certifikatu o homologaciji (Dodatek 4 k Prilogi I).
- 3.3 Vsak sistem za nastavitev in odmikanje mora vključevati sistem blokiranja, ki mora delovati samodejno.
- 3.4 Ne zahteva se, da sistemi za nastavitev in blokiranje po preskusu v celoti delujejo.
- 3.5 Naslon za glavo je treba vgraditi na vsak zunanji prednji sedež v vsakem vozilu kategorije M₂, katerega največja dovoljena masa ne presega 3 500 kg; nasloni za glavo, vgrajeni v taka vozila, morajo izpolnjevati zahteve te Priloge ali Direktive 78/932/EGS.

4. **Zahteve glede pritrđišč sedežev določenega tipa vozila**

- 4.1 Pritrdišča sedežev na vozilu morajo biti zmožna prestati:
- 4.1.1 preskus, opisan v Dodatku 2;
- 4.1.2 ali, če je sedež vgrajen na delu konstrukcije vozila, ki se preskuša, preskuse, predpisane v Dodatku 1. Ni treba, da je sedež homologiran, če izpolnjuje zahteve točke 3.2.1 iz zgoraj navedenega dodatka.
- 4.2 Dovoljena je trajna deformacija pritrđišča ali površine okoli njega, vključno z zlomom, pod pogojem, da so pritrđišče zdržala predpisano silo med celotnim predpisanim obdobjem.
- 4.3 Če je na vozilu več kot en tip pritrđišč, je treba zaradi pridobivanja homologacije za vozilo opraviti preskus na vsaki varianti.
- 4.4 Lahko se uporabi en preskus za hkratno homologacijo sedeža in vozila.

(¹) Tehnične zahteve in podrobne risbe Hybrida II in III, ki ustrezajo glavnim meram 50 % moških oseb ZDA, in zahteve za njegovo nastavitev za ta preskus so deponirane pri generalnem sekretarju Združenih narodov in si jih je mogoče na zahtevo ogledati pri sekretariatu Gospodarske komisije za Evropo, Palais des Nations, Ženeva, Švica.

- 4.5 Pri vozilih kategorije M₃ se šteje, da pritrdišča sedežev izpolnjujejo zahteve točk 4.1 in 4.2, če so pritrdišča varnostnih pasov za ustrezne položaje sedenja nameščena neposredno na sedeže, ki bodo vgrajeni, in ta pritrdišča pasov izpolnjujejo zahteve Direktive 76/115/EGS, če je potrebno z odstopanjem, predvidenim v točki 5.5.4 priloge k navedeni direktivi.
5. **Zahteve za vgradnjo sedežev v določen tip vozila.**
- 5.1 Vsi vgrajeni sedeži, obrnjeni naprej, morajo biti homologirani po zahtevah točke 3 te priloge in izpolnjevati naslednje pogoje:
- 5.1.1 sedež mora imeti referenčno višino vsaj 1 m in
- 5.1.2 točka H sedeža, ki se nahaja takoj za njim, mora biti manj kot 72 mm višja od točke H obravnavanega sedeža ali, če je sedež zadaj več kot 72 mm višji, se sedež preskusi in homologira za vgradnjo v takem položaju.
- 5.2 Pri homologaciji po Prilogi 1 se uporabljata preskusa 1 in 2, razen naslednjih:
- 5.2.1 Preskus 1 se ne uporablja, kadar ob zadnji del sedeža ne more zadeti neprivezan potnik (t.j., ko neposredno za sedežem, ki se preskuša, ni sedeža, obrnjenega naprej).
- 5.2.2 Preskusa 2 se ne uporablja,
- 5.2.2.1 če ob zadnji del sedeža ne more zadeti neprivezan potnik ali
- 5.2.2.2 če je sedež za njim opremljen s tri-točkovnim pasom z vpetji, ki povsem izpolnjujejo Direktivo 76/115/EGS (brez odstopanja); ali
- 5.2.2.3 če sedež izpolnjuje zahteve Dodatka 6 k tej prilogi.
- 5.3 Pri homologaciji po Dodatkih 5 in 6 se uporabljajo vsi preskusi, razen naslednjih:
- 5.3.1 Preskus po Dodatku 5 se ne uporablja, kadar ob zadnji del sedeža ne more zadeti neprivezan potnik (t.j., ko neposredno za sedežem, ki se preskuša, ni sedeža, obrnjenega naprej).
- 5.3.2 Preskusa iz Dodatka 6 se ne uporablja:
- 5.3.2.1 če ob zadnji del sedeža ne more udariti neprivezan potnik; ali
- 5.3.2.2 če je sedež za njim opremljen s tri-točkovnim pasom s pritrdišči, ki so povsem skladni z Direktivo 76/115/EGS (brez odstopanja).

Dodatek 1

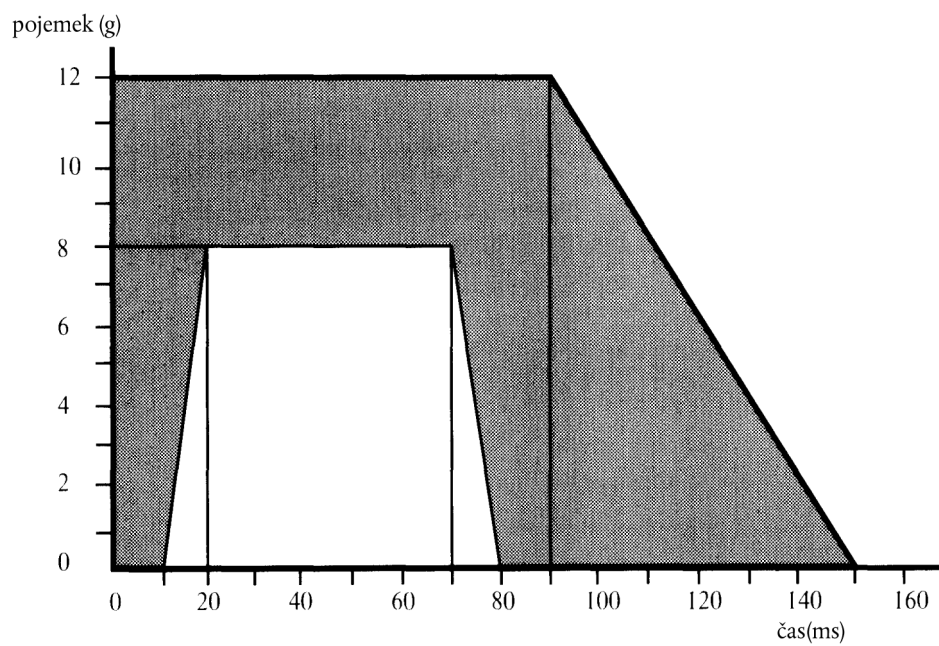
preskusni postopki za sedeže skladno s točko 3 in/ali za pritrdišča skladno s točko 4.1.2

1. **Zahteve**
  - 1.1 S preskusi je treba določiti:
    - 1.1.1 ali sedež(i) pred njim(njimi) in/ali uporaba varnostnega pasu pravilno zadržijo uporabnika(e) sedeža.
      - 1.1.1.1 Šteje se, da je ta zahteva izpolnjena, če gibanje kateregakoli dela trupa in glave preskusne lutke v smeri naprej ne gre preko prečne navpične ravnine, ki se nahaja pri 1,6 m od točke R dodatnega sedeža;
      - 1.1.2 če uporabnik(i) sedeža ni(so) resno poškodovan(i).
        - 1.1.2.1 Šteje se, da je ta zahteva izpolnjena, če so izpolnjena naslednji kriteriji biomehanske sprejemljivosti za preskusno lutko, opremljeno z instrumenti, kot je določeno v Dodatku 4, in sicer:
          - 1.1.2.1.1 kriterij sprejemljivosti za glavo HAC je manjši od 500;
          - 1.1.2.1.2 kriterij sprejemljivosti za prsni koš (ThAC) je manjši od 30 g, razen za obdobja, ki skupaj znašajo manj kot 3 ms ($g = 9,81 \text{ m/s}^2$);
          - 1.1.2.1.3 kriterij sprejemljivosti za stegno (FAC) je manjši od 10 kN in vrednost 8kN ni presežena za obdobja, ki skupaj znašajo več kot 20 ms;
        - 1.1.3 so sedež in sedežno okovje dovolj močni. Ta zahteva velja za izpolnjeno, če:
          - 1.1.3.1 se med preskusom noben del sedeža, sedežnega okovja ali delov pribora ne odlomi v celoti;
          - 1.1.3.2 sedež ostaja trdno zadržan, četudi se eno ali več pritrdišč deloma odlomi, in vsi blokirni sistemi ostanejo blokirani ves čas trajanja preskusa,
          - 1.1.3.3 po preskusu noben strukturni del sedeža ali dodatkov nima zloma, ostrih ali zašiljenih robov ali vogalov, ki bi lahko povzročili telesno poškodbo.
      - 1.2 Vsa oprema, ki je del sedežnega naslona ali njegovih dodatkov, mora biti taka, da je telesna poškodba potnika med trkom malo verjetna. Šteje se, da je ta zahteva izpolnjena, če ima vsak del, ki ga je mogoče dotakniti s kroglo premera 165 mm, krivinski polmer vsaj 5 mm.
        - 1.2.1 Če je kak del opreme in dodatkov, omenjen zgoraj, narejen iz materiala trdote manj kot 50 Shore A na trdni opori, zahteve, določene v točki 3.3, veljajo samo za trdno oporo.
        - 1.2.2 Deli naslona sedeža, kot so naprave za nastavitev sedeža in dodatki, niso predmet zahtev točke 3.3, če so v legi mirovanja nameščeni pod vodoravno ravnino 400 mm nad referenčno ravnino, četudi bi uporabnik lahko prišel v stik z njimi.
  2. **Priprava sedeža za preskušanje**
    - 2.1 Sedež, ki se preskuša, mora biti vgrajen:
      - 2.1.1 na preskusno ploščad, ki predstavlja nadgradnjo vozila,
      - 2.1.2 ali na togo preskusno ploščad.
    - 2.2 Pritrdišče na preskusni ploščadi, predvideno za preskusni(e) sedež(e), mora biti enako ali imeti enake značilnosti kot pritrdišče, uporabljeno v vozilu(ih), v katerih se sedež namerava uporabljati.
    - 2.3 Sedež, ki se preskuša, mora biti dokončan, z vsemi dodatki in v celoti oblazinjen. Če je sedež opremljen z mizico, naj bo ta zložena.
    - 2.4 Če se sedež lahko bočno prestavlja, mora biti v položaju največjega odmika.
    - 2.5 Če je naslon sedeža nastavljen, ga je treba nastaviti tako, da je tako nastali nagib trupa preskusne lutke, ki se uporablja za določanje točke H, in dejanski kot trupa za položaje sedenja v motornih vozilih, kar se da blizu kotu, ki ga priporoča proizvajalec za običajno uporabo ali, če ni posebnega priporočila proizvajalca, kar se da blizu kotu 25° proti nazaj glede na navpičnico.

- 2.6 Če je naslon sedeža opremljen z naslonom za glavo z nastavljivo višino, mora ta biti v najnižji nastavitvi.
- 2.7 Varnostni pasovi homologiranega tipa, ki so skladni z Direktivo 77/541/EGS in so vgrajeni na pritrdišča, nameščena skladno z Direktivo 76/115/EGS, morajo biti nameščeni na dodatnem sedežu in na sedežu za preskušanje.
3. **Dinamični preskusi**
- 3.0 Preskus 1
- 3.1 Preskusno ploščad je treba vgraditi na voziček.
- 3.2 Dodatni sedež
- Dodatni sedež je lahko iste vrste kot sedež, ki se preskuša, in mora biti nameščen neposredno za sedežem, ki se preskuša, in soosno z njim, pri čemer morata biti oba sedeža na isti višini, nastavljena enako in na razmiku 750 mm.
- 3.2.1 Če se uporablja dodatni sedež drugega tipa, je treba to navesti v dopolnilu k certifikatu o homologaciji (Dodatek 4 k Prilogi I).
- 3.3 Preskusna lutka
- Preskusno lutko je treba namestiti za vsakim položajem sedenja sedeža, ki se preskuša na naslednji način:
- 3.3.1 Preskusno lutko je treba namestiti neprivezano na dodatni sedež, tako da njena ravnina simetrije ustreza ravnini simetrije tega položaja sedenja.
- 3.3.2 Roke preskusne lutke morajo počivati na njenih stegnih, kololci se morajo dotikati naslona sedeža; noge morajo biti kar se da iztegnjene in, če je mogoče, vzporedne, pete pa se morajo dotikati tal.
- 3.3.3 Vsaka zahtevana preskusna lutka mora biti nameščena na sedež po naslednjem postopku:
- 3.3.3.1 preskusno lutko je treba postaviti na sedež, kolikor je mogoče blizu zelenega položaja;
- 3.3.3.2 ravno togo ploščo 76 mm x 76 mm je treba nasloniti kolikor je mogoče nizko na prednji del trupa preskusne lutke;
- 3.3.3.3 ploščo je treba pritisniti vodoravno ob trup preskusne lutke z obremenitvijo med 25 in 35 daN:
- 3.3.3.3.1 trup se potegne naprej za ramena v navpični položaj, potem pa položi nazaj ob sedežni naslon. Ta postopek se ponovi dvakrat;
- 3.3.3.3.2 brez premikanja trupa se glava namesti v položaj, da je plošča, na kateri so nameščeni merilni instrumenti in se nahaja v glavi, vodoravna in da je srednja sagitalna ravnina glave vzporedna z ravnino vozila;
- 3.3.3.4 ravna plošča se previdno odstrani;
- 3.3.3.5 preskusno lutko je treba premakniti na sedežu naprej in ponoviti zgoraj opisani postopek namestitve;
- 3.3.3.6 če je treba, se popravi položaj spodnjih udov;
- 3.3.3.7 nameščeni merilni instrumenti nikakor ne smejo vplivati na gibanje lutke med trkom;
- 3.3.3.8 temperaturo sistema merilnih instrumentov je treba pred preskusom ustaliti in jo je treba vzdrževati, kolikor je mogoče v obsegu med 19 in 26 °C.
- 3.4 Simulacija trka
- 3.4.1 Hitrost vozička ob trku mora biti med 30 in 32 km/h.
- 3.4.2 Pojemek vozička med preskusom trka mora biti skladen z zahtevami, prikazanimi na sliki 1 spodaj. Razen za presledke, ki skupaj znašajo manj kot 3 ms, mora časovni zapis pojemka vozička ostati med mejnimi krivuljami, prikazanimi na sliki 1.
- 3.4.3 Nadalje, povprečni pojemek se mora nahajati med 6,5 in 8,5 g.

- 3.5 Preskus 2
- 3.5.1 Preskus 1 se ponovi s preskusno lutko, ki sedi na dodatnem sedežu; lutko naj zadržuje varnostni pas, pripet in nastavljen v skladu z navodili proizvajalca. Število točk pritrdišča varnostnega pasu za namene Preskusa 2 je treba navesti v Dopolnilu k certifikatu o homologaciji za sedež (Dodatek 4 Priloge I).
- 3.5.2 Dodatni sedež mora biti istega tipa kot preskušani sedež ali drugačnega tipa, podrobnosti pa je treba navesti v Dopolnilu k certifikatu o homologaciji (Dodatek 4 k Prilogi I).
- 3.5.3 Preskus 2 je mogoče uporabiti tudi za druge dele vozila razen sedeža, kot je navedeno v točki 3.1.10 Direktive 77/541/EGS in v točki 4.3.7 Direktive 76/115/EGS.
- 3.5.4 Če se preskus 2 opravlja s preskusno lutko, ki je privezana s tri-točkovnim pasom, in merila za poškodbe niso prekoračena, se šteje, da dodatni sedež izpolnjuje zahteve v zvezi s statičnim preskusom obremenitev in gibanjem gornjega pritrdišča med preskusom, kot je določeno v Direktivi 76/115/EGS, v zvezi s to namestitvijo.

Slika 1

Dodatek 2

Preskusni postopek za pritrdišča v vozilu skladno s točko 4.1.1

1. **Preskusna oprema**
- 1.1 Toga konstrukcija, ki zadostno predstavlja sedež, namenjen za uporabo v vozilu, se pritrdi s pomočjo pritrtilnih elementov (sorniki, vijaki, ipd.), ki jih zagotovi proizvajalec.
- 1.2 Če je mogoče na isto pritrdišče montirati več tipov sedežev, ki se med seboj razlikujejo glede razdalje med prednjimi in zadnjimi konci njihovih nog, se preskus opravi z najkrajšo podlago. To podlago je treba opisati v certifikatu o homologaciji.
2. **Preskusni postopek**
- 2.1 Treba je uporabiti silo F:
  - 2.1.1 na višini 750 mm nad referenčno ravnino in na navpični liniji, na kateri leži geometrično središče površine, ki jo omejuje poligon, katerega vrhovi so različne točke pritrdišča, ali če pride v poštev, skrajna zunanja pritrdišča sedeža, omejena s togo konstrukcijo, kot je opredeljena v točki 1.1,
  - 2.1.2 v vodoravni smeri in usmerjena na prednji del vozila,
  - 2.1.3 s kolikor je mogoče kratko zakasnitvijo in s trajanjem vsaj 0,2 s.
- 2.2 Silo F je treba določiti
  - 2.2.1 z naslednjo formulo: $F = (5000 \pm 50) \times i$
kjer je: F podana v N, i pa predstavlja število položajev sedenja sedeža, za katere se homologirajo pritrdišča, ki se preskušajo; ali, če zahteva proizvajalec,
  - 2.2.2 skladno z reprezentativnimi obremenitvami, izmerjenimi med dinamičnimi preskusi, kot so opisani v Dodatku 1.

Dodatek 3

Meritve, ki jih je treba opraviti

1. Vse potrebne meritve je treba opraviti z merilnimi sistemi, ki ustrezajo zahtevam Mednarodnega standarda ISO 6487 z naslovom 'Tehnika meritev pri preskusih trka: Instrumentarij', objavljenega leta 1987.
2. **Dinamični preskus**
  - 2.1 Meritve, ki jih je treba opraviti na vozičku
Značilnosti pojemka hitrosti vozička je treba izmeriti iz pospeškov, izmerjenih na trdnem okvirju vozička, z merilnimi sistemi s CFC 60.
  - 2.2 Meritve, ki jih je treba opraviti na preskusnih lutkah
Odčitke merilnih naprav je treba zapisati s pomočjo neodvisnih podatkovnih kanalov naslednjih CFC:
    - 2.2.1 Meritve v glavi preskusne lutke
Nastali triosni pospešek, ki se nanaša na težišče (γ_t)⁽¹⁾, se izmeri s CFC 600.
    - 2.2.2 Meritve v prsnem košu preskusne lutke
Nastali pospešek v težišču se izmeri s CFC 180.
    - 2.2.3 Meritve v stegnu preskusne lutke
Osno tlačno silo je treba meriti s CFC 600.

(1) Izraženo v g (= 9,81 m/sec²) katerega skalarna vrednost se izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$\gamma_t^2 = \gamma_v^2 + \gamma_p^2 + \gamma_i^2$$

kjer je: γ_t = vrednost trenutnega vzdolžnega pospeška,

γ_v = vrednost trenutnega navpičnega pospeška,

γ_i = vrednost trenutnega prečnega pospeška.

Dodatek 4

Določitev kriterijev sprejemljivosti**1. Kriterij sprejemljivosti za glavo (HAC)**

- 1.1 Ta kriterij sprejemljivosti (HAC) se izračuna na podlagi nastalega triosnega pospeška, izmerjenega v skladu z Dodatkom 3, točka 2.2.1, z naslednjim izrazom:

$$\text{HAC} = (t_2 - t_1) \left[\frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_2}^{t_1} \gamma_r dt \right]^{2.5}$$

kjer sta t_1 in t_2 katerekoli vrednosti časa med preskusom, pri čemer je HAC maksimalna vrednost za interval t_1 in t_2 . Vrednosti t_1 in t_2 sta izraženi v sekundah.

2. Kriterij sprejemljivosti za prsni koš (ThAC)

- 2.1 Ta kriterij se določi z absolutno vrednostjo nastalega pospeška, izraženega v g in izmerjenega v skladu z Dodatkom 3, točka 2.2.2, in z obdobjem pospeševanja, izraženim v ms.

3. Kriterij sprejemljivosti za stegno (FAC)

Ta kriterij se določi s tlačno obremenitvijo, izraženo v kN, preneseno osno na vsako stegno preskusne lutke in izmerjeno v skladu z Dodatkom 3, točka 2.2.3, in s trajanjem tlačne obremenitve, izražene v ms.

Dodatek 5

Zahteve in postopek statističnega preskusa

1. **Zahteve**
  - 1.1 Zahteve za sedeže, preskušene v skladu s tem dodatkom, naj ugotovijo:
    - 1.1.1 če uporabnike sedeža sedeži pred njimi pravilno zadržijo;
    - 1.1.2 če niso uporabniki sedežev resno poškodovani in
    - 1.1.3 če so sedež in sedežno okovje dovolj močni.
  - 1.2 Šteje se, da so zahteve iz točke 1.1.1 izpolnjene, če največji premik srednje točke prijemališča vsake sile, predpisane v točki 2.2.1, izmerjen v vodoravni ravnini in v vzdolžni srednji ravnini ustreznega položaja sedenja, ne presega 400 mm.
  - 1.3 Šteje se, da so zahteve točke 1.1.2 izpolnjene, če so izpolnjene naslednje značilnosti:
    - 1.3.1 Največji premik srednje točke prijemališča vsake od sil, predpisanih v točki 2.2.1, izmerjen, kot je opisano v točki 1.2, ni manjši od 100 mm.
    - 1.3.2 Največji premik srednje točke prijemališča vsake od sil, predpisanih v točki 2.2.2, izmerjen, kot je opisano v točki 1.2, ni manjši od 50 mm.
    - 1.3.3 Vsa oprema, ki je del naslona sedeža in dodatki, morajo biti taki, da ni verjetnosti povzročitve telesne poškodbe potnika med trkom. Ta zahteva velja za izpolnjeno, če ima katerikoli del, ki se ga lahko dotakne krogla s premerom 165 mm, krivinski polmer vsaj 5 mm.
    - 1.3.4 Če je katerikoli del omenjene opreme ali dodatkov izdelan iz materiala trdote manj kot 50 Shore A na trdni opori, veljajo zahteve, določene v točki 1.3.3, samo za trdno oporo.
    - 1.3.5 Deli naslona sedeža, kot npr. naprave za nastavitev sedeža in dodatki, niso predmet zahtev točke 1.3.3, če so v položaju mirovanja nameščeni pod vodoravno ravnino 400 mm nad referenčno ravnino, četudi bi uporabnik lahko prišel v stik z njimi.
  - 1.4 Šteje se, da so zahteve točke 1.1.3 izpolnjene, če:
    - 1.4.1 se med preskusom noben del sedeža, sedežnega okovja ali dodatkov ne odlomi v celoti;
    - 1.4.2 sedež ostaja trdno zadržan, četudi se eno ali več pritrdišč deloma odlomi, in vsi blokirni sistemi ostanejo blokirani ves čas trajanja preskusa;
    - 1.4.3 po preskusu noben strukturni del sedeža ali dodatkov ni zlomljen ali ima ostre ali zašiljene robove ali vogale, ki bi lahko povzročili telesno poškodbo.
2. **Statični preskusi**
  - 2.1 *Preskusna oprema*
    - 2.1.1 To sestavljajo valjasta telesa s krivinskim polmerom, enakim 82 ($\pm$ 3 mm) in širino:
      - 2.1.1.1 ki je vsaj enaka širini naslona sedeža vsakega položaja sedenja sedeža, ki se preskuša glede gornjega modela,

- 2.1.1.2 enako 320 (- 0 + 10 mm) za spodnji model, kot je prikazano na Sliki 1 tega Dodatka.
- 2.1.2 Površina, ki nalega na dele sedeža mora biti izdelana iz materiala trdote, ki ni manjša od 80 Shore A.
- 2.1.3 Vsako valjasto telo mora biti opremljeno z vsaj enim merilnikom, ki lahko meri sile, ki delujejo v smeri, opredeljeni v točki 2.2.1.1.

2.2 *Preskusni postopek*

- 2.2.1 S preskusno silo do

$$\frac{1\,000}{H_1} \pm 50 \text{ N}$$

je treba delovati z uporabo naprave, ki je skladna s točko 2.1, na zadnji del sedeža, ki ustreza vsakemu položaju sedenja sedeža.

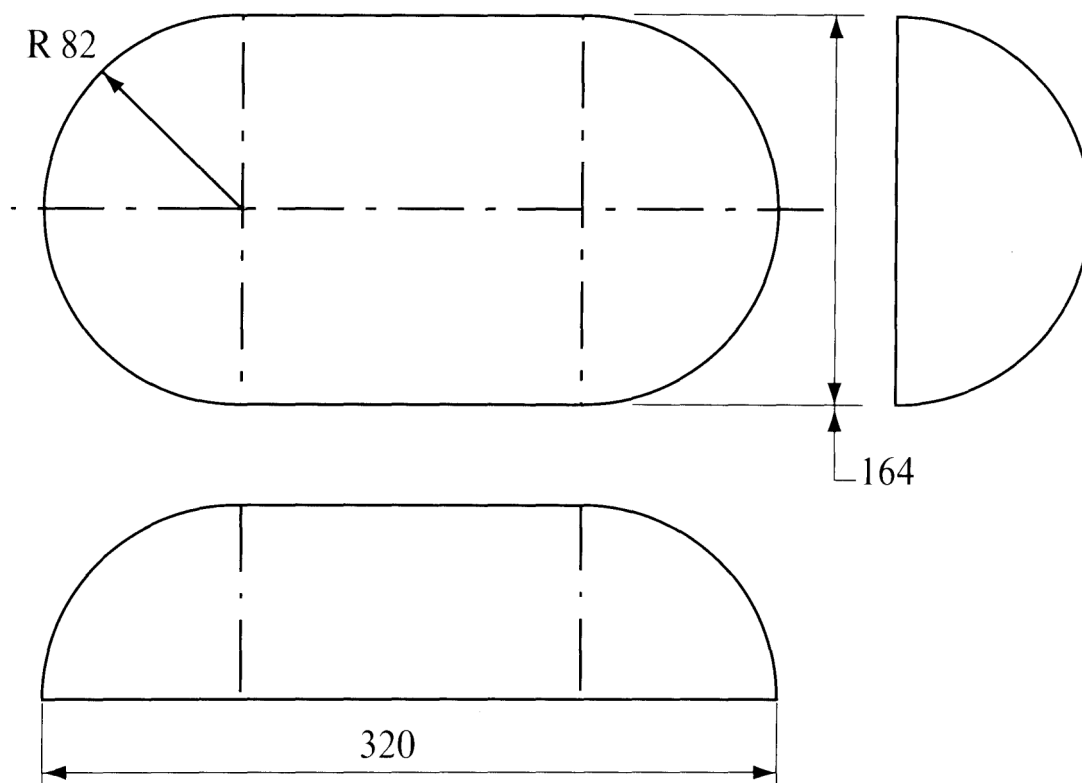
- 2.2.1.1 Smer delovanja sile se postavi v navpično srednjo ravnino določenega položaja sedenja; biti mora vodoravna in delovati od zadaj proti prednjemu delu sedeža.
- 2.2.1.2 Ta smer se mora nahajati v višini H_1 , ki mora biti med 0,70 m in 0,80 m in nad referenčno ravnino. Točno višino določi proizvajalec.
- 2.2.2 S preskusno silo do

$$\frac{2\,000}{H_2} \pm 100 \text{ N}$$

je treba delovati istočasno na zadnji del sedeža, ki ustreza vsakemu položaju sedenja sedeža v isti navpični ravnini in v isti smeri na višini H_1 , ki se mora nahajati med 0,45 in 0,55 m nad referenčno ravnino, z napravo, ki je skladna s točko 2.1. Točno višino določi proizvajalec.

- 2.2.3 Preskusna telesa je treba med uporabo sil, opredeljenih v točkah 2.2.1 in 2.2.2, kolikor je mogoče držati v stiku z zadnjim delom sedeža. Omogočeno jim mora biti vrtenje v vodoravni ravnini.
- 2.2.4 Če ima sedež več sedežnih prostorov, je treba sile, ki ustrezajo vsakemu sedežnemu prostoru, uporabiti istočasno; gornjih in spodnjih preskusnih teles mora biti toliko kot sedežnih prostorov.
- 2.2.5 Začetni položaj vsakega sedežnega prostora za vsako od preskusnih teles se določi tako, da se preskusne naprave namesti v stik s sedežem s silo, ki je enaka vsaj 20 N.
- 2.2.6 Sile, navedene v točki 2.2.1 in 2.2.2, morajo začeti delovati s polno vrednostjo čim hitreje in morajo ostati na določeni vrednosti, ne glede na deformacijo, vsaj 0,2 sekundi.
- 2.2.7 Če je bil preskus opravljen z eno ali več silami, vendar ne z vsemi silami, večjimi od tistih, ki so opredeljene v točkah 2.2.1 in 2.2.2, in če sedež izpolnjuje zahteve, se šteje, da je preskus zadovoljiv.

Slika 1

Dodatek 6

Tehnične značilnosti absorpcije energije zadnjega dela sedežnih naslonov za vozila kategorij M₂ in M₃

1. Na zahtevo proizvajalca je treba preveriti elemente zadnjega dela sedežnih naslonov, ki se nahajajo v referenčnem območju, kot je opredeljeno v točki 2.2.1 te priloge, v skladu z vsemi zahtevami glede absorpcije energije, določenimi v Prilogi III Direktive 74/60/EGS. V ta namen je treba vse vgrajene dodatke preskusiti v vseh položajih uporabe, razen mizic, ki so med preskusom zložene.
2. Ta preskus je treba navesti v Dopnilu k certifikatu o homologaciji sedeža (Dodatek 4 Priloge I). Treba je priložiti risbo, ki prikazuje površino zadnjega dela naslona sedeža, ki se preskuša s preskusom porazdelitve energije.
3. Ta preskus se lahko uporabi tudi za druge dele vozila razen za sedež (točka 3.5.3 Dodatka 1).“

Vstavi se naslednja nova Priloga IV:

„PRILOGA IV

SPLOŠNE ZAHTEVE ZA VOZILA, KI NISO ZAJETA V PRILOGAH II IN III

1. **Splošno**
  - 1.1 Zahteve, določene v tej Prilogi, veljajo za vozila kategorij N₁, N₂ in N₃ in tista vozila kategorij M₂ in M₃, ki niso zajeta v Prilogi III.
  2. **Splošne zahteve**
  - 2.1 Sedeži in sedežne klopi morajo biti čvrsto pritrjeni na vozilo.
  - 2.2 Drsni sedeži in sedežne klopi se morajo samodejno blokirati v vseh predvidenih položajih.
  - 2.3 Nastavljive naslone sedežev mora biti možno blokirati v vseh predvidenih položajih.
  - 2.4 Vsi sedeži, ki jih je mogoče prevrniti naprej ali imajo sklopne naslone, se morajo samodejno blokirati v normalnem položaju.
  - 2.5 Na vsakem zunanjem prednjem sedežu v vsakem vozilu kategorije M₂ z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 3 500 kg, in kategorije N₁, mora biti vgrajen naslon za glavo; nasloni za glavo, vgrajeni v teh vozilih, morajo izpolnjevati zahteve Priloge II ali Direktive 78/932/EGS.“
-